

42e jaargang nr. 1 - Lente 2021

van Zoys tot Soest

Tijdschrift van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg

Inhoudsopgave

	pag
• Voorwoord van de redactie	3
• Berichten van het bestuur	5
• Van de jubileumcommissie: Uitslag fotowedstrijd	7
• Website Historische Vereniging Soest/Soesterberg	9
• Van Logement Ubbink tot Hotel Trier Soestdijk	11
• Met de muziek mee in Soesterberg	25
• Het verhaal van de familie Schimmel	44
• Verschenen boekwerken	52
• Oproep: secretaris gezocht!	54

Historische Vereniging Soest/Soesterberg

Contactgegevens:

Steenhoffstraat 46
3764 BM Soest
info@hvsoest.nl
www.hvsoest.nl

Bestuur:

Voorzitter: Martijn da Costa
Vice voorzitter: Paul Verhoeven
Secretaris: Johan van 't Klooster
Penningmeester: Patrick Kuijpers

Henk van den Boomgaard is actief in het bestuur en zal bij de volgende ALV als bestuurslid worden voorgedragen.

Omslagfoto

Winnaar jubileum fotowedstrijd in de categorie natuur: 'Zonsopkomst op de Eng', gefotografeerd door Han Kok.

Voorwoord van de redactie

Het coronajaar 2020 ligt achter ons. Helaas is het virus nog steeds actief. Hopelijk dat door vaccinatie iedereen snel weer kan terugkeren naar het normale leven.

Wat hadden we ons dat jaar anders voorgesteld! Op het programma stond immers de viering van het veertig jarig jubileum van de Historische Vereniging Soest-Soesterberg. De start was geweldig met presentaties over transportbedrijf Becker, een drukbezochte lezing over de historie van gebouwen langs de doorgaande weg in Soest, busbedrijf Tensen, etc. Covid-19 bleek te besmettelijk, waardoor veel niet kon doorgaan. Gelukkig zijn er ook lichtpunten in tijden van corona. We hebben vier nummers van de Van Zoys tot Soest uit kunnen brengen. Bovendien werd het jubileumboek gerealiseerd en is recent ook het zogenaamde wijkenboekje uitgebracht. Dat laatste weliswaar buiten de redactie van ons kwartaalblad om, maar toch wel een drukwerkje waar we blij mee zijn.

Als kers op de taart mogen we in deze editie ook het eindresultaat van de fotowedstrijd presenteren. Dat is natuurlijk ook al in de media beschreven; zie o.a. de Soester Courant van woensdag 10 maart. Op de voorkant van deze Van Zoys tot Soest staat de foto van een der prijswinnaars, de andere prijswinnende foto's vindt u in dit nummer.

We hopen u verder te verblijden met een verhaal over Hotel Trier dat ooit stond op het kruispunt bij het paleis. Weliswaar op het grondgebied van Baarn, maar in de beleving toch ook echt een hotel dat we mogen rekenen tot de Soester historie. Leuk om te lezen.

Ook de geschiedenis van Soesterbergse muziekkorpsen krijgt aandacht in dit nummer. Jan de Mos neemt ons mee naar de muzikale belevenissen van begin deze eeuw tot circa 1950.

Muziek was het communicatiemiddel voor militairen, met diverse signalen van het opstaan en tot het sluiten van de tap (taptoe). Bij diverse gelegenheden werd muziek ingezet. Lees het artikel en maak kennis met de wereld achter de muziekkorpsen.

Tot slot een artikel over de geschiedenis van een klein agrarisch bedrijf aan de Dorresteinweg. Een gezin dat ging van de Wieksloterweg naar de Dorresteinweg zonder te verhuizen. Tegenwoordig ligt het terrein braak. Ooit waren er grote plannen voor het terrein tussen Vaarderhoogt, de Wieksloot en de Biltseweg.

Uw hoofdredacteur heeft enkele jaren de honneurs waargenomen. Inmiddels is in de persoon van Lucinda van Ewijk iemand gevonden die meer ervaring heeft met het bewerken van een kwartaalblad en dus tijd om een stapje terug te doen voor de huidige hoofdredacteur, die overigens nog wel lid blijft van de redactie.

Wij wensen u veel leesplezier!

Namens de redactie,
Paul Verhoeven

Rectificaties:

In het artikel over “drie generaties (hoef-)smid aan de Kerkstraat” staat 1979 vermeld als overlijdensjaar van Hendrik Cornelis Valkenet jr.; dit moet zijn 1999 (blz. 16 VZTS 41-4).

In het artikel “Heidewijck van de familie Pichot” staat als bron vermeld: Oud-Soesterberg. Door de heer Van Soeren werd erop gewezen dat dit moet zijn www.oudsoesterberg.nl (blz. 40 VZTS 41-4).

Berichten van het bestuur

Activiteiten in coronatijd

Corona heeft Nederland, maar ook onze vereniging de HVS, behoorlijk in zijn greep.

Al onze speciale activiteiten vanwege ons 40-jarig bestaan konden geen doorgang vinden. Zelfs de traditionele Klitsavond, die wij aan het begin van het jaar organiseren, mede om iedereen een gezond en voorspoedig 2021 toe te wensen, kon niet plaatsvinden.

We hopen dat we van de zomer wel weer fysiek elkaar kunnen ontmoeten en de activiteiten van het jubileum weer kunnen oppakken.

Het wijkenboekje van Soest

In februari is het wijkenboekje aan burgemeester Metz overhandigd. U krijgt dit boekje nu toegezonden met dit eerste nummer van de Van Zoys tot Soest.

Ledenbestand

Voor zover ons bekend zijn in de afgelopen periode overleden de heer R. Janssen, mevrouw D. Tebbens-Wolfsen, mevrouw J. van Hunen-Chaudron en de heer P. Rupert (oud huisarts in Soest). Wij wensen de nabestaanden de kracht toe om het verlies te dragen.

In dit nieuwe jaar hebben we als nieuw lid mogen verwelkomen: mevrouw H. Joosse en mevrouw L. van Ewijk, de families E. van Hamersveld, H. Uiterwijk, F. Brouwer en A. van Keken, en de heren A. Gros, G. Koelink en R. Bergers.

Nieuwe hoofdredacteur

Na de voorliggende editie van Van Zoys tot Soest zal de huidige hoofdredacteur de werkzaamheden overdragen aan Lucinda van Ewijk. Zij studeerde geschiedenis en heeft ervaring in communicatie. In een volgend nummer van het blad zal zij zich presenteren.

De fotowedstrijd vanwege het jubileum jaar

De fotowedstrijd, die in het kader van ons 40-jarig jubileum was uitgeschreven, heeft drie prijswinnaars opgeleverd. Uit de vele inzendingen

koos de jury de drie mooiste inzendingen. Daarnaast waren er drie tweede prijzen en twee eervolle vermeldingen.

De ingezonden foto's werden door de jury, bestaande uit de HVS-leden Jan de Mos en Peter Beijer en de bekende Soester fotograaf Jaap van den Broek, gerubriceerd in de categorieën Markant, Natuur en Gebouwen. Wethouder Nermina Kundic velde uiteindelijk het eindoordeel. Meer kunt u ook lezen op de website. En natuurlijk zijn de winnende foto's in deze Van Zoys tot Soest opgenomen!

De uitgestelde Algemene Leden Vergadering van 2019 en de ALV van 2020 Nu het niet mogelijk is een fysieke vergadering te houden, organiseert het bestuur de ALV op digitale wijze. De ALV wordt gehouden op woensdag 21 april om 19.30 uur

De uitgave van de koloniehuisen (de bleekneusjes)

Door Jan de Mos en René van Hal is een speciale editie van de Van Zoys tot Soest gemaakt. Deze behandelt het verblijf van stadskinderen in de tehuizen die ooit in onze gemeente stonden. De zogenaamde bleekneusjes mochten in die huizen genieten van de goede voeding en een gezond buitenleven. Het boekwerkje over de vakantiehuisen en hun gasten zal op 21 april aansluitend op de ALV gepresenteerd worden.

Oproep vrijwilligers voor de functie van secretaris

Johan van 't Klooster gaat in april het bestuur na 9 jaar het bestuur verlaten. Zoals u weet kan een vereniging niet zonder een secretaris. Het bestaat uit een kleine groep vrijwilligers, die ervoor zorgt dat HVS door blijft gaan. Het vertrek van Johan als secretaris zullen leden gaan merken. Doe u zelf als HVS-lid niet tekort en draag bij aan de continuïteit van de vereniging. We verwijzen naar de taakomschrijving. Nogmaals de dringende oproep om u aan te melden als secretaris van HVS.

Namens het bestuur,
Martijn da Costa, voorzitter

Van de Jubileumcommissie

Uitslag jubileum fotowedstrijd

Op 1 juli vorig jaar is de Jubileum Fotowedstrijd van start gegaan. Tot 1 februari hebben de inwoners van Soest de kans gekregen om mooie foto's van ons dorp te maken en in te sturen. Het was best een lastige periode vanwege de beperkingen door de coronamaatregelen.

De ingezonden foto's zijn in 3 rubrieken ondergebracht: Markant, Gebouwen en Natuur. Na de sluitingsdatum heeft de jury zich verschillende keren gebogen over de ingezonden bijdragen. Het was een lastige klus omdat de verschillen soms minimaal waren.

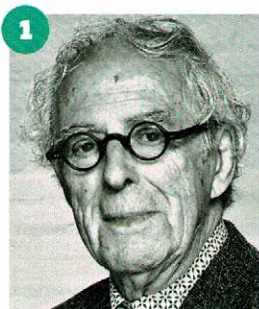
Toch heeft de jury, bestaande uit Jan de Mos (voorzitter), Peter Beijer, Jaap van den Broek en wethouder Nermina Kundic, een keus kunnen maken. Ze hebben 8 bijzondere foto's uitgekozen. Er zijn voor elke rubriek twee prijzen bepaald en ook kregen 2 foto's nog een eervolle vermelding.

Toen na het vaststellen van de prijzen gekeken werd wie de inzenders waren, bemerkte de jury dat een van de inzenders zowel een 1ste prijs, een 2e prijs en ook een eervolle vermelding had gekregen. De foto's waren op een rit gemaakt, zo bleek naderhand toen contact was opgenomen met Han Kok, die deze foto's had ingestuurd.

Op onze website treft u onder nieuws uitgebreidere informatie aan over de reacties van de winnaars.

Uitslag jubileum fotowedstrijd:

Categorie Markant

1. Robert Thoomes – Portret Werner Paans ‘turbulent leven’
2. Jan Frommink – Verdriet en medeleven op 1,5 meter

Categorie Gebouwen

1. Rob Goudriaan – Windhond ziet de zon ondergaan
 2. Han Kok – Roeien bij de fietsbrug
- Eervolle vermelding: P.J. Uiterwijk – Nieuw en oud op de Van Lenneplaan

Categorie Natuur

1. Han Kok – Zonsopkomst op de Eng
 2. Joost Overduin – Wolken spiegelen zich in de Eem
- Eervolle vermelding: Han Kok – Poldergezicht

Website Historische Vereniging Soest/Soesterberg

Nu ook diverse uitgaven HVS te bestellen

De website www.hvsoest.nl wordt continu vernieuwd en telkens weer uitgebreid met onderdelen. De nieuwste uitbreiding is een bestelpagina waarop uitgaven van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg kunnen worden besteld en betaald. Deze pagina is actief sinds de uitgave van het "Wijkenboekje van Soest", op 10 februari jl. Vele tientallen boekjes zijn inmiddels besteld en bezorgd. Niet alleen het Wijkenboekje is hier aan te schaffen, maar ook recente exemplaren van ons verenigingsblad Van Zoys tot Soest (VZTS), de in 2020 uitgebrachte Jubileumuitgave VZTS en eerdere uitgaven die nog op voorraad zijn. Voor inwoners van Soest zijn er aan het bestellen geen verzendkosten verbonden. Het is dus makkelijk, want binnen enkele dagen hebt u uw bestelling in huis en uw boekenkast uitgebreid.

Project Bewegend Beeld

Afgelopen periode heeft de Historische Vereniging Soest/Soesterberg de beschikking gekregen over de vele filmopnamen, die in het kader van het project Bewegend Beeld, door Soester inwoners zijn ingeleverd. Allemaal opnamen

gemaakt op 8-mm films die in het kader van 975 jaar Soest in dit project zijn gedigitaliseerd. Onder Historie/Historische Beelden worden steeds meer van die opnamen voor een breed publiek toegankelijk. De betreffende pagina zal nog worden aangepast om het geheel overzichtelijker en nog toegankelijker te maken.

Andere onderdelen die afgelopen jaar zijn toegevoegd zijn een zoekprogramma voor stamboomonderzoek en een pagina waarop inmiddels vele honderden bidprentjes te raadplegen zijn.

Archiefmateriaal voor onze bibliotheek

De Historische Vereniging Soest/Soesterberg beschikt over een uitgebreide bibliotheek als ook archief met informatie over Soester personen, verenigingen, organisaties en gebeurtenissen. Op afspraak kan hiervan door leden en andere belangstellenden gebruik van worden gemaakt.

Zo'n verzameling kan nooit compleet zijn en moet bovendien worden aangevuld met actuele informatie. Daarom is en blijft de HVS geïnteresseerd in jubileumuitgaven van verenigingen en bedrijven, van opnamen (zowel foto als video's) van bijzondere gebeurtenissen, bidprentjes e.v.a..

Wilt u weten of u ons archief ergens mee kunt verrassen en uitbreiden, laat het even weten. U hoeft zeker uw informatie niet altijd af te staan. We kunnen er ook scans van maken, zodat ook anderen kennis kunnen blijven maken met de historie van Soest en haar bewoners.

Voor meer informatie: René van Hal, 06-23284667; info@verdwenensoest.nl.

Alvast dank.....

Een bezoekje aan onze website is dan ook van harte aanbevolen.

Van Logement Ubbink tot Hotel Trier Soestdijk

Door René van Hal

De afgelopen maanden ontstonden er telkens discussies over de verkeerssituatie rondom Paleis Soestdijk vanwege de toekomstplannen en de overlast van het doorgaande verkeer door Baarn. Het doortrekken van de Biltseweg via de Praamgracht naar de A1 is een van de ideeën die gelanceerd werd. Bij al die plannen en de daaruit voortvloeiende discussies blijft het nog steeds bekende "Kruispunt Trier" een onderwerp dat emoties oproept. Niet zo zeer als kruispunt maar wel vanwege de verhalen rondom Hotel Trier.

Hotel Trier stond aan de Praamgracht nummer 11 en lag precies op de grens van Baarn en Soest. Het was Baarns grondgebied, maar doordat Hotel Trier steeds verbonden werd met de plaatsnaam Soestdijk was dit bij velen niet bekend. In de historische boekwerken die over Baarn geschreven zijn, komt Hotel Trier maar summier voor. Jarenlang is het toch een hotel met status geweest en een met een roemruchte geschiedenis. Daarom maar eens in de geschiedenis gedoken om meer over dit hotel te weten te komen.

Logement Ubbink

De basis voor de geschiedenis van Hotel Trier begint bij Logement Ubbink, dat in augustus 1897 is overgenomen door de heer C. Trier. Dit gebeurde

via de Maatschappij tot Exploitatie van het "Poolsche Koffiehuis" gevestigd in Amsterdam. Logement Ubbink was te koop, nadat de eigenaar en exploitant Gerrit Ubbink op 5 juli 1897 op 39-jarige leeftijd was overleden. Gerrit had trouwens slechts dertien jaren ervoor (in 1884) dit logement van zijn vader Hendrik Ubbink om gezondheidsredenen

* * De ondergeteekende, met primo Mei aante staande, zijne **Logements-** en **Stalhouders-affaire** overgedaan hebbende aan HENDRIK UBBINK te **Soestdijk**, heeft de Eer het geachte Publiek, voor het hem geschonken vertrouwen te bedanken, en zijnen opvolger in deszelfs bescherming aan te bevelen. G. VAN LEERSUM.

* * De ondergeteekende, HENDRIK UBBINK, ingevolge bovenstaande advertentie de **Logements-** en **Stalhouders-affaire** van G. VAN LEERSUM overgenomen hebbende, verzoekt bij deze aan het geëerde Publiek, om in dezelfde gunst te mogen blijven deelen. H. UBBINK.

Advertentie uit 1857.

overgenomen. Hendrik Ubbink overleed kort daarna op 31 mei 1885. Hendrik Ubbink had in april 1857 het toen al aan de Praamgracht gelegen "Logements en Stalhouders Affaire G. van Leersum" overgenomen. Dit nadat hij een maand tevoren op 14 maart 1857 was getrouwd met Wijgje van Herwaarden. Beiden waren in Soest geboren en zullen ongetwijfeld bekend zijn geweest met het bestaan van dit logement en dat het te koop stond. De moeder van Hendrik Ubbink was een geboren Van Leersum en familie van de eigenaar van het logement.

Voor Hendrik Ubbink zal deze rol niet vreemd geweest zijn, omdat zijn vader Gerrit Ubbink herbergier was (geweest) van Herberg De Drie Ringen in de Kerkebuurt van Soest. In de huwelijksakte van Hendrik Ubbink met Wijgje van Herwaarden wordt vermeld dat vader Gerrit winkelier was en hijzelf timmerman.

De term logement was in die tijd gebruikelijk wanneer het om een hotel ging. Behalve de exploitatie van het logement omvatte het complex ook een Stalhouderij. Naast de mogelijkheid om er paarden te stallen, fokte de heer Hendrik Ubbink ook paarden. Regelmatig zien we in advertenties dat er goed getrainde paarden verkocht worden. Dat gebeurde veel in spannen van 2. Waarschijnlijk was hij naast fokker ook een menner die zijn paarden voor de koets zette om ritjes door de omgeving te maken.

Rondom het Logement en de Stalhouderij was veel ruimte. Aan de zijde van de Praamgracht en de Soestdijkerstraat was een ruim terras ingericht, waarbij eeuwenoude bomen zorgden voor de nodige beschutting. De aantrekkelijkheid van het terras en een verblijf in het logement werden voor een deel bepaald door de directe aanwezigheid van het Paleis Soestdijk dat zeker in de zomermaanden veelvuldig door de Koninklijke Familie werd bewoond.

In 1879 zien we de naam van Logement Ubbink langzaam gewijzigd worden in Hotel Ubbink.

Logement/Hotel Ubbink belangrijke ontmoetingsplek

Het logement en later het hotel waren voor de omgeving belangrijke plaatsen om bijeen te komen. Het Koninklijk Huis hield jaarlijkse openbare

Hotel Ubbink 1975.

verkopen van hout dat uit het onderhoud van de Domeinen beschikbaar was gekomen. In de Koninklijke Domeinen stonden veel soorten bomen (eiken, sparren, kastanjabomen, iepen, beuken).

In Logement Ubbink vond ook de driejaarlijkse verpachting plaats van de tolln van de doorgaande wegen in de omgeving van Baarn, Soest en Eemnes, zoals de Veenhuizertol, de Tol in de Birkt en aan de weg naar Soesterberg in Soest, bij Groeneveld in Baarn, maar ook die bij Huizen, Blaricum en Naarden. De opbrengst was voor de eigenaren van de wegen, die daarvan het onderhoud konden betalen. Alhoewel nogal vaak werd geklaagd over de onderhoudstoestand van de wegen.

De gastvrijheid van de familie Ubbink gold ook voor de diverse Openbare Verkopen van Buitenplaatsen in Soest en Baarn en vrijwillige- en faillissementsverkoop van roerende en onroerende goederen. Opvallend daarbij is dat zowel Hendrik als Gerrit Ubbink een rol speelde in het verstrekken van informatie over hetgeen verkocht werd en zij ook de kijkdagen regelden.

Vernieuwingen na overname door Gerrit Ubbink in 1885

In 1884 is al duidelijk dat de gezondheidstoestand van Hendrik Ubbink slechter wordt. Hij wil het hotel van de hand doen. Daar is het uiteindelijk niet van gekomen, omdat zoon Gerrit en zijn toen nog aanstaande vrouw Cornelia Geertruida Schimmel de exploitatie overnamen. Op 27 maart 1884 trouwde het paar in Amersfoort. De familie Schimmel was ook een Amersfoortse horecafamilie. Beide broers Antonie en Dirk, die bij het huwelijk getuigen waren, zijn eveneens logementhouders. Antonie was op 17 januari 1884 getrouwd met Rijkje Ubbink, de oudere zus van Gerrit.

De overname van de exploitatie door zoon Gerrit Ubbink zorgde voor steeds meer leven en entertainment in het hotel. In de zomermaanden werden op het terras concerten georganiseerd door verschillende muziekgezelschappen, waaronder veel militaire muziekkorpsen. Het terras bood plaats aan 400 tot 500 bezoekers. Bij de organisatie van de concerten werd later ook samengewerkt met de heren Zeiler en Veerman, eigenaren van de Baarnse hotels Zeiler en Velaars. Hierdoor ontstond een jaarlijks programma met ongeveer 12 goede muziekkuitvoeringen in de Baarnse horeca, zoals in een bericht in een van de kranten is beschreven.

Het hotel werd nog steeds regelmatig gebruikt voor openbare verkopeningen en verpachtingen. Met de geboorte van Prinses Wilhelmina en het feit dat Koningin-Moeder Emma veelvuldig op Paleis Soestdijk verbleef, stimuleerde de aantrekkingskracht van het nabijgelegen Paleis Soestdijk voor veel dagjesmensen. Zeker ook wanneer de verjaardag van het Prinsesje op Soestdijk werd gevierd. Alhoewel er wel initiatieven waren genomen om het hotel te verbouwen en aan te passen aan de eisen van de tijd, is het daar onder het beheer van Gerrit Ubbink niet van gekomen.

Soester Paardentram

Sinds 1874 beschikte Baarn over een treinstation gelegen aan de spoorlijn van Amsterdam naar Amersfoort. Ook inwoners van Soest maakten gebruik van dit station. Al in 1889 waren er initiatieven om een paardentramlijn aan te leggen vanaf het station Baarn naar Soest. Daarvoor was wel toestemming nodig van het Koninklijk Huis, omdat de tramlijn zou lopen over grond van de Koninklijke Domeinen. Uiteindelijk zou het 5 jaar duren voordat stappen werden gemaakt voor het aanleggen van de tramlijn. De exploitatie van de lijn zou gaan lopen van Station Baarn naar de remise, die gebouwd werd tegenover de Oude Kerk waar nu het Emmamonument staat. Deze tramlijn liep ook langs

Hotel Ubbink en kreeg er een halteplaats. Voor de exploitatie werd een "Naamloze Vennootschap Soester Paardentramweg" opgericht. Gerrit Ubbink was een van de aandeelhouders, zoals bijvoorbeeld ook de Soester burgemeester Loten van Doele Grothe, gemeentearts dokter Batenburg en de intendant van Paleis Soestdijk namens Koningin Emma. De Algemene Vergaderingen werden jaarlijks in Hotel Ubbink gehouden.

De paardentram is op 1 juni 1895 gaan rijden en is blijven rijden tot mei 1924, nadat in 1922 de paarden al waren vervangen door een auto (Ford).

Overname hotel door de heer C. Trier

Op 5 juli 1897 overleed Gerrit Ubbink, slechts 39 jaar oud, en nog dezelfde maand volgt het bericht dat Hotel Ubbink is overgenomen door de heer C. Trier. De koopsom bedroeg fl. 70.000. Hij was op dat moment pachter/exploitant van het gerenommeerde Poolsche Koffiehuis in de Kalverstraat in Amsterdam. De heer Trier was afkomstig uit Pilsen (vlakbij Praag) in Tsjecho-Slowakije en als "bierhandelaar" naar Nederland gekomen. In 1888 heeft hij het agentschap van Würzburger Hofbrauhaus in Amsterdam overgedragen aan L. Beukman, waarbij klanten de bieren bij de portier van het Poolsche Koffiehuis konden bestellen, en richtte zich volledig op de exploitatie van hotel(s).

De heer Trier zal zeker de intentie gehad hebben van Hotel Trier een locatie te maken met een grote uitstraling, zoals hij dat ook had met zijn hotels in de Kalverstraat in Amsterdam (Poolsche Koffiehuis en Suisse).

Al snel na de overname in november 1897 wordt er melding van gemaakt dat de keuken een aantal weken dicht zou gaan, vanwege de verbouwing van het hotel. Voor een drankje en voor bijeenkomsten blijft het

Vernieuwd Hotel Trier 1898.

hotel geopend. Op 10 april 1898 wordt het hotel Trier heropend, waarbij wordt vermeld dat deze opnieuw gerestaureerd is en “ingericht aan de eischen van den tegenwoordigen tijd”. In de naamgeving wordt onderscheid gemaakt tussen Hotel/Pension en Café/Restaurant, met in de advertentie een verwijzing naar het nabijgelegen Paleis Soestdijk. Het restaurant met terras wordt al snel een drukke pleisterplaats voor wielrenners. Niet voor niets wordt er vermeld dat er een verbandkist en alle benodigde ingrediënten voor wielrijders aanwezig zijn.

De heer Trier pakt ook de concerten weer op en zorgt voor feestverlichting op het terras om het extra gezellig te maken. Om ook uit Baarn voldoende belangstelling te trekken worden rondom de concerten extra ritten van de paardentram ingezet.

**Hôtel Polen,
Hôtel Suisse,
Hôtel Trier (Soestdijk).**

Van af heden worden bovengenoemde Hôtels ge-
exploiteerd door

**C. TRIER,
JOH. EGGERS,**

die zich beleefd bij het geachte publiek aanbevelen.

AMSTERDAM, 1 Juli 1899.

Directeuren van de
Maatschappij tot Exploitatie
v/h Poolsche Koffiehuis
en van de Algemeene Hotel-
Maatschappij.

Gezamenlijke exploitatie 1899.

Tijdens de eerste Algemene Vergadering van aandeelhouders van de “Naamloze Vennootschap tot exploitatie van ’t Poolsch Koffiehuis” in Amsterdam op 30 april 1899 werd besloten tot de aankoop van Hotel Trier te Soestdijk. Ook de aankoop van Café en Hotel Suisse (gelegen tegenover ’t Poolsch Koffiehuis in de Kalverstraat)

werd bekrachtigd door de aandeelhouders. De koopsom bedroeg resp. fl. 150.000 en fl. 450.000. Daarmee bezat de NV drie hotels, die gezamenlijk werden geëxploiteerd door de heren C. Trier en Joh. Eggens. De heer Trier was in de dagelijkse praktijk verantwoordelijk voor de exploitatie van Hotel Trier. De zaken floreerden, want jaarlijks werd dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Naast de concerten in de zomermaanden bleef Hotel Trier ook gebruikt worden voor de organisatie van Openbare Verkoop en Verpachting van de Tollen langs de rijkswegen, houtverkoop van de Koninklijke Domeinen en vele buitenhuizen in de naaste omgeving. Het hotel bleef dus zijn regionale functie behouden.

Memorabel is te noemen dat in 1901 in Hotel Trier pils werd geïntroduceerd in Nederland. Pils was met name verbonden met het bier uit Pilsen, een plaats in de buurt van het Tsjecho-Slowaakse Praag.

In 1902 wordt geklaagd dat het mooie weer lang op zich laat wachten. Zelfs met Pinksteren is het zo koud dat de terrassen bij de restaurants leeg bleven en de eigenaren inkomsten misten. Dat gold ook voor Hotel Trier, waar de tafels met stoeltjes buiten nog in de winterstand stonden.

Tot de winter 1908/1909 is Hotel Trier alleen in de zomermaanden geopend. Het hotel beschikte nog niet over een (centrale) verwarming. In de winter 1908/1909 wordt deze verwarming aangelegd en wordt het hotel verder aangepast aan de eisen van de tijd. Tijdens de wintermaanden was er een huisbewaarster aanwezig.

Ondanks dat het hotel niet in gebruik was, ontstond er in januari 1904 brand, die vanzelf weer is uitgegaan. In enkele kamers zowel op de begane grond als op de verdieping, werden brandresten gevonden. Gedacht werd aan brandstichting. Dat de brand van enige importantie was blijkt wel uit het feit dat de burgemeester van Baarn zelf onderzoek deed naar de brandjes.

Hotel Trier rond 1910

Zowel de huisbewaarster als de staljongen (er was dus nog steeds een stalhouderij aanwezig) werden ondervraagd.

In april 1909 wordt het gerenoveerde hotel weer in gebruik genomen. De kamers waren nu ook voorzien van elektrisch licht en verwarming. De vertrekken werden ook als pensionkamers verhuurd, waardoor een betere bezetting kon worden behaald.

Op 19 juli 1918 overlijdt de heer Casper Trier op 61-jarige leeftijd en komt het hotel weer te koop. Op 1 en 8 april 1919 werd een Publieke Verkoop van het pand en de inboedel gehouden. Zoals gebruikelijk in die tijd in 3

fasen: inzet, afslag en eindcombinatie. De inzet kwam uit op fl. 48.700. Dat de boekwaarde veel hoger was, bleek uit een verslag van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 't Poolsch Koffiehuis, waarin wordt besloten de gehele reserve van de NV te bestemmen voor het "grootte verlies" dat op de verkoop van Hotel Trier werd geleden. Uiteindelijk wordt het Hotel Trier voor fl. 58.900 verkocht.

J.G. Schmidt nieuwe exploitant Hotel Trier (1919-1953)

Al een week later (19 april 1919) wordt het Hotel Trier weer operationeel onder een nieuwe eigenaar, de heer J.G. Schmidt. Hij zet het voort onder dezelfde condities met concerten, openbare verkopen, e.d. Het terras onder de vele bomen bleef ook een grote trekpleister. Voor auto's van de hotel/pensiongasten was een garage beschikbaar in de voormalige stalhouderij. Ook beschikte het Hotel Trier over een tennisbaan, waar ook een plaatselijke Soester vereniging gebruik van maakte voor haar trainingen, competitie en toernooien.

Publieke Verkoop Trier in april 1919.

**BELANGRIJKE PUBLIEKE
VERKOOPING.**

De Notarissen F. P. E. VAN DITZHUIJZEN en Mr. Dr. A. E. SCHOUTEN te Baarn zullen op **Dinsdag 1 April 1919** en **Dinsdag 8 April** telkens 's middags 2 uur in Hotel „Trier” te **Soestdijk** bij inzet, afslag en eindcombinatie in publieke veiling brengen:

Het gerenommeerde en van ouds bekende

**Hotel Café-Restaurant
„TRIER”**

met aanhoorigheden, staande en gelegen te **Soestdijk** onder de gemeente Baarn, nabij het Koninklijk particulier Paleis en Domein **Soestdijk**, groot 41 Aren en 77 Centiaren

benevens den geheelen Inventaris

Notitiën van den inventaris zijn op aanvraag te bekomen ten kantoren der Notarissen en bij de Heeren J. D. F. VAN DER VEEN — A. HORSMAN Jr. en J. F. BARENDS, allen te Baarn.

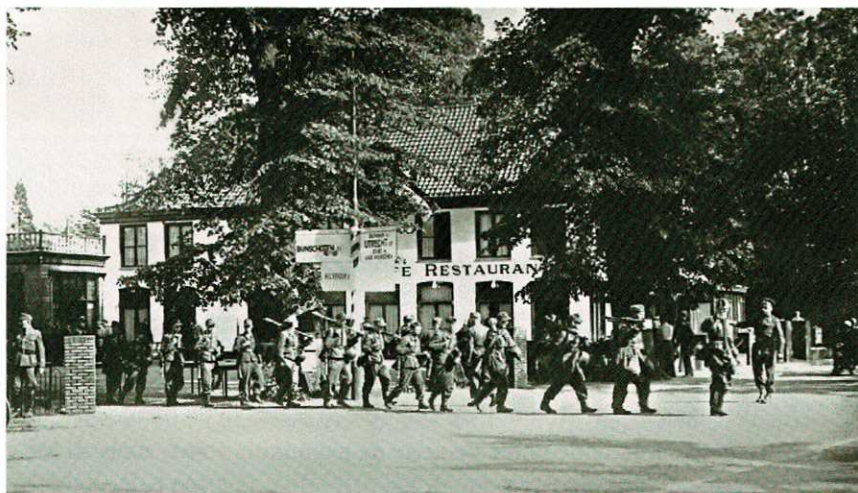
De gebouwen en de inventaris zijn te bezichtigen op **Dinsdag, Donderdag en Zaterdag van 10-4 uur.**

Inmiddels uit de hand te koop. (12059)

Uit een VVV-gids in Soest uitgebracht blijkt dat het hotel beschikte over 20 slaapkamers en 3 grote zitkamers. In die tijd was het de grootste accommodatie, die in deze VVV-gids stond. Zeker in de jaren '30 waren zowel Soest als Baarn zeer in trek voor een vakantie.

De heer Smidt heeft met zijn Hotel Trier zeer veel profijt gehad van het feit dat prinses Juliana en prins Bernhard in het Paleis gingen wonen. Niet alleen dagjesmensen, die een glimp van het prinselijk paar wilden opvangen, maakten gebruik van zijn voorzieningen, ook de buitenlandse pers werd ondergebracht in het hotel toen de prinsesjes Beatrix en Irene, en na de Tweede Wereldoorlog ook Marijke (Christina), werden geboren. Al dagen voor de daadwerkelijke geboorte hadden ze hun intrek genomen in het hotel en waren internationale telefoonverbindingen aangelegd. De binnenlandse pers had een kamer betrokken in het Badhotel te Baarn.

In de periode na 1920 werd het verkeer rondom Hotel Trier steeds drukker. Verschillende keren werden de eigenaren van de wegen (Hotel Trier naar De Bilt en Amsterdam naar Amersfoort) rondom het hotel aangesproken op de slechte toestand van de wegen en het kruispunt. Tot 1927 waren het nog particuliere tolwegen, daarna was de Provincie verantwoordelijk. Menigmaal gebeurden er ongelukken, met soms fatale afloop.

Hotel Trier mei 1945.

Tijdens de oorlogsperiode is het natuurlijk een moeilijke tijd, ook voor de horeca. Rondom de bevrijding op 5 mei 1945 heeft het Hotel Trier een bijzondere rol vervuld. Op het kruispunt bij Hotel Trier werd op 5 mei 1945 de overgave van de Duitsers bekrachtigd aan de 49th (West Riding) Infantry Division. Militairen van de 13e Britse Polar Bears Division namen daarna enkele dagen hun intrek in het hotel. Van daaruit waren ze betrokken bij de inzameling van de wapens en munitie van de bezetters, die op de weilanden naast de Biltseweg plaats vond. Een explosie van de munitie op 10 mei 1945 kostte 13 militairen het leven.

Hotel Trier op Koninginnedag.

Na de Tweede Wereldoorlog heeft Hotel Trier nooit meer de grandeur van voor de oorlog teruggekregen. Natuurlijk was jaarlijks 30 april, Koninginnedag, een van de hoogtepunten in het jaar. Duizenden namen deel aan het jaarlijkse Bloemendefilé dat vanaf 1949 werd georganiseerd. Voor het hotel stond altijd

een bloemenkraam waar bloemen konden worden gekocht. Het terras was een verzamelplaats van Oranjefans.

Eigenaar J.G. Schmidt overleed 8 december 1953, 70 jaar oud.

Hotel Trier eigendom van familie De Beaufort, Huize Den Treek (1953-1960)

De familie De Beaufort, eigenaar van Huize Den Treek in Leusden, kocht Hotel Trier en zette de exploitatie voort. Ook zij wist geen nieuw elan te brengen in dit altijd nog op een unieke plaats in de nabijheid van Paleis Soestdijk staande hotel. Ze zette de exploitatie voort, zoals zij het gekocht had en eigenaar J.G. Schmidt het achterliet. In 1960 besloten zij het Hotel te verkopen aan de heer J. C. J. M. van der Assem.

Hotel Trier 1960 met kruispunt vanaf Utrecht.

Grootse toekomstplannen J.C.J.M. van der Assem met Hotel Trier stranden en leidde tot afbraak in 1964.

De heer J.C.J.M. van der Assem, die in 1960 Hotel Trier kocht van de familie De Beaufort, had grootse plannen met Hotel Trier. Hijzelf was eigenaar van het eveneens gerenommeerde Hotel/Restaurant De Haagsche Schouw te Voorschoten¹. Al vrij snel kwam hij met nieuwbouwplannen, die door de gemeente Baarn werden omarmd. Al snel was er ook een akkoord van de verschillende gemeentelijke instanties en de schoonheidscommissie en werd de bouwvergunning afgegeven. Het zou een hotel moeten worden met twee op elkaar aansluitende vleugels met diverse hotelkamers, een restaurant, een grote zaal van 14 bij 30 meter, een uitgebreid terras en een grote parkeerruimte op de plek waar de voormalige stalhouderij stond. Doordat het hotel aan een Rijksweg stond en er wederom plannen waren om het kruispunt aan te passen, was er ook toestemming nodig van Den Haag. Dit zou er uiteindelijk toe leiden, dat de nieuwbouw niet meer gerealiseerd werd en het pand een ruïne werd. Op 19 mei 1964 werd uiteindelijk begonnen met de afbraak.

Rijkswaterstaat, die advies moest geven voor de nieuwbouw, heeft hier jaren

¹ Dit hotel bestaat nog steeds en maakt thans onderdeel uit van de Van der Valk hotels. De heer J. van der Assem was in 1948 getrouwd met een telg van de familie Van der Valk, Maria Helena van der Valk, dochter van de oprichter van het Van der Valk concern, Martien van der Valk.

over gedaan. Zij had in 1962 het plan om de Biltseweg in 1967 door te trekken tot de A1 en dan zou nieuwbouw van het hotel een obstakel vormen. Een deel van het terrein, waarop Hotel Trier zou komen, zou hiervoor nodig zijn. Hoeveel ruimte er nodig was, werd niet zo snel duidelijk en is ook nooit duidelijk geworden, omdat de plannen niet tot uitvoering zijn gekomen. De lange proceduretijd, maar ook de risico's voor de toekomst van het hotel, deed de eigenaar besluiten af te zien van afbraak en nieuwbouw en in 1962 maar in gesprek te gaan met de Provincie Utrecht over de verkoop van het complex. Hierover bereikte hij in 1964 overeenstemming met de Provincie Utrecht, die het complex overnam voor fl. 480.000.

Eind 1960 stopte hij al met de exploitatie van Hotel Trier en verplaatste de nog bruikbare inventaris (het grootste deel) naar zijn hotel in Voorschoten. De overige inventaris werd tijdens veilingen op 28 tot en met 30 juni openbaar verkocht. Omdat er nog wat spullen niet verkocht waren werd in september 1961 nogmaals een veiling georganiseerd.

Hotel Trier 1963.

Daarna werd het hotel tot het moment van de definitieve afbraak een prooi van vandalen, waardoor er een ruïne ontstond. Dit werd geïllustreerd met de aanpassing van de benaming van het hotel van Hotel Trier in Hotel Triest. Vooral de jeugd vierde er feest. Dat konden ze volgens omwonenden ongehinderd doen.

De politie kwam volgens hen te weinig in actie kwam om ertegen op te treden. Voor de Baarnse politie, het hotel lag op hun grondgebied, lag het te ver buiten de route, ondanks dat er in die periode in de nacht meer ritten langs werden gestuurd. Voor de Soester politie gold dat het niet op het grondgebied van Soest lag en het niet hun verantwoordelijkheid was om op te treden. Berucht zijn de feestjes die er gevierd werden. Ze werden zelfs benoemd tijdens het proces rondom de "Baarnsche Moordzaak". De betrokken jongelui hadden zich ook in dit hotel uitgeleefd.

Casper Trier (1857-1918)

Casper Trier is op 14 juni 1857 geboren in Pilsen (Tsjecho-Slowakije). Hij is al op jonge leeftijd naar Nederland gekomen en heeft in Amsterdam een agentschap geopend van de Würzburger Hofbrauhaus. Dit agentschap heeft Casper in 1888 overgedragen om toen pachter te worden van het vermaarde "'t Poolsche Koffiehuis" aan de Kalverstraat/Rokin. Dat hij ondernemend was blijkt wel uit zijn initiatief om dit oude etablissement te vernieuwen en uit te breiden. Hij richt hiervoor een NV Maatschappij tot Exploitatie van 't Poolsche Koffiehuis op met een werkkapitaal van fl. 300.000. Het bestuur werd gevormd door verschillende notabelen uit Amsterdam. Hij werd samen met zijn zwager Johannes Eggers aangesteld als directeur. Op 27 september 1890 werd het nieuwe hotel met tal van technische snufjes, zoals licht, warm- en koud stromend water, een lift en een kegelbaan geopend. De zaken gingen zo goed, dat al een jaar later aan uitbreiding werd gedacht. Naast gelegen panden werden aangekocht en onderdeel van het hotel. In 1893 was dit gerealiseerd en het geheel kreeg een bijzondere eigentijdse uitstraling met ook een naamsverandering in Hotel Polen².

In 1897 koopt de heer Trier Hotel Trier in Soestdijk, dat hij in 1899, na een besluit door de Algemene Vergadering van 't Poolsche Koffiehuis, onderbrengt in deze BV. Er wordt fl. 150.000 voor betaald, terwijl Trier het volgens informatie in 1897 heeft aangekocht voor fl. 70.000 en natuurlijk ook voor veel geld heeft laten verbouwen en aanpassen aan de tijd. Tegelijkertijd wordt het tegenover Hotel Polen gelegen Hotel Suisse aangekocht voor fl. 450.000. Dit hotel Suisse was in 1890 juist geheel gerenoveerd. Het imperium werd dus verder uitgebreid. Enkele jaren later zal ook het toen in verval geraakte "Groot Badhuis" in Zandvoort nog worden toegevoegd. Ook dit hotel werd grootschalig gerenoveerd en werd een van de luxueuze hotels, die Zandvoort had in die jaren met veel kamers, grote salons en zalen. Alles was berekend

² Op 9 mei 1977 is Hotel Polen door een grote brand verwoest. Niet minder dan 33 personen kwamen hierbij om het leven en 57 raakten gewond. Noodzakelijke brandveiligheidsaanpassingen waren op dat moment nog niet uitgevoerd. Het Hotel is daarna niet meer opgebouwd.

op langdurig verblijf van families en gasten.

In de loop van de jaren werd veelvuldig de aandacht van zowel de heer Trier als zijn neef Egger verdeeld over de verschillende hotels die tot de NV behoorden. Vaak ging dat ook weer gepaard met een verhuizing van hun gezin. Afwisselend woonden ze in Amsterdam, Baarn en Zandvoort.

Ondanks dat werd gestreefd naar grandeur en uitstraling van de hotels, waren de gehanteerde prijzen voor pension en verblijf altijd wat lager dan in vergelijkbare hotels. Na verbouwingen werd ook vaak de prijs niet (direct) verhoogd.

Op 19 juli 1918 overlijdt Casper Trier, slechts 61 jaar oud, in Baarn, waar hij op dat moment weer terug was.

In zijn leven heeft de zeer ondernemende heer Trier zich ontwikkeld tot een vermogend man, zoals in een korte terugblik op zijn leven wordt vermeld in een van de dagbladen. Hij werd door zijn collega's en personeel op handen gedragen. Het was ook een sociaal mens, die zich inzette voor zijn medemens. Als voorbeeld kan genoemd worden de opvang die hij verzorgde voor de slachtoffers van een brand in december 1890. In een kledingmagazijn annex drukkerij tegenover Hotel Polen was brand uitgebroken. Ternauwernood konden bijna alle bewoners zich in veiligheid stellen. Hij ving ze op in zijn hotel en zorgde dat ze kleding en eerste opvang kregen. Bij deze brand kwam een jongen van 8 jaar oud om het leven. Hij kon het pand niet meer tijdig verlaten.

Met dank aan Hans Kruiswijk voor zijn waardevolle adviezen.

Bronnen:

- Krantenberichten in diverse plaatselijke, regionale en landelijke bladen.
- Bijdrage over "Het Poolse Koffiehuis" op de website "Demodernetijd.nl".
- Informatie terug gevonden bij Archief Historische Vereniging Soest/Soesterberg, Historische Kring Baerne, Archief Eemland en het Utrechts Archief
- Eigen ervaringen met de aanwezigheid van het Hotel Trier en het filmarchief van de familie Van Hal/Van Kwawegen.

Met de muziek mee in Soesterberg

Door Jan de Mos

Muziek speelt al sinds mensenheugenis een belangrijke rol in ons leven. Als kunstvorm, voor het vermaken van klein en groot publiek, bij ceremonies en nationale gebeurtenissen, maar ook op het militaire strijdveld. Ook in Soesterberg vinden we daar voorbeelden van. Op het Kamp van Zeist was er militaire muziek van de infanterie en de genie, en op het vliegekamp van de aviateurs van het nieuwe legeronderdeel de Luchtvaartafdeeling (LVA). De militaire muzikale tradities hebben de latere oprichting van de lokale muziekgezelschappen in Soesterberg ongetwijfeld geïnspireerd. In dit artikel een overzicht van deze muziekkorpsen tot circa 1950.

Soorten muziekgezelschappen

Er wordt een onderscheid gemaakt in muziekgezelschappen afhankelijk van de instrumenten die worden bespeeld. Bekend is natuurlijk de dorpsfanfare, ooit verfilmd door Bert Haanstra. Fanfares zijn typisch voor Nederland en België. Een fanfare is een orkest dat bestaat uit koperblazers en slagwerk, aangevuld met saxofoons. Fanfareorkesten zijn van oudsher gekend bij het optrekken door de straten bij feestelijke gebeurtenissen, een traditie die zo goed als verdwenen is. Tegenwoordig is dit nog maar een klein aspect van een fanfare, aangezien de meeste orkesten zijn uitgegroeid tot volwaardige ensembles en ook regelmatig deelnemen aan orkestwedstrijden. Een harmoniekorps is uitgebreider dan een fanfare door de toevoeging van houtblazers. Muziekkorpsen kunnen afhankelijk van hun samenstelling zowel als fanfare of als harmonie optreden. Nederland telde in 1936 ongeveer 2.200 muziekkorpsen, met circa 60.000 actieve leden, nu is dat aanzienlijk minder.

Militaire muziek

Militaire muziek was lange tijd een communicatiemiddel op de kazernes, het oefen- en het slagveld. Marsmuziek gaf het tempo aan tijdens het marcheren. Grote trommen en bekkens zweepten soldaten op en gaven de

strijders meer moed en intimideerden de tegenstanders. Het bekendst zijn de tamboers, ofwel de trommelslagers, en de trompetters. Elk regiment had zijn eigen muziek en later elk krijgsonderdeel zijn eigen muziekkorps. Bij de infanterie werd meestal gebruikgemaakt van tamboers, maar binnen de bereden wapens (cavalerie en artillerie) zijn signaaltrompetten het meest gangbaar. De militaire signaalfunctie kent voor elk gevaar een bepaald signaal. Verder is er het signaal voor het dagelijks wekken van de soldaten, de "Reveille". Bekend is ook de militaire taptoe. Oorspronkelijk was de "taptoe" een militair trommelsignaal, eventueel aangevuld met hoorn of trompet, om aan te geven dat soldaten uit de kroegen in de stad naar de kazernes moesten terugkeren en dat de kroegbazen "den tap toe" moesten

Tamboer en trompetter.

doen, en dus geen bier meer mochten tappen. De tamboers trokken door de straten en gaven dit signaal vanaf 21.30 uur tot aan de avondklok van 22.00 uur. Aanvankelijk waren alle militaire marsen en signalen puur functioneel. Later kreeg muziek ook andere functies, zoals bij ceremoniële gebeurtenissen en voor vermaak. Nu is het signaal Taptoe het sein voor de dodenherdenking op 4 mei en voor de familie van een overleden militair een onderdeel van een waardig afscheid. De Nationale Taptoe is nu een jaarlijks militair muziekfestival, vroeger traditioneel in Delft, daarna in Breda, nu in vernieuwde vorm in Ahoy te Rotterdam.

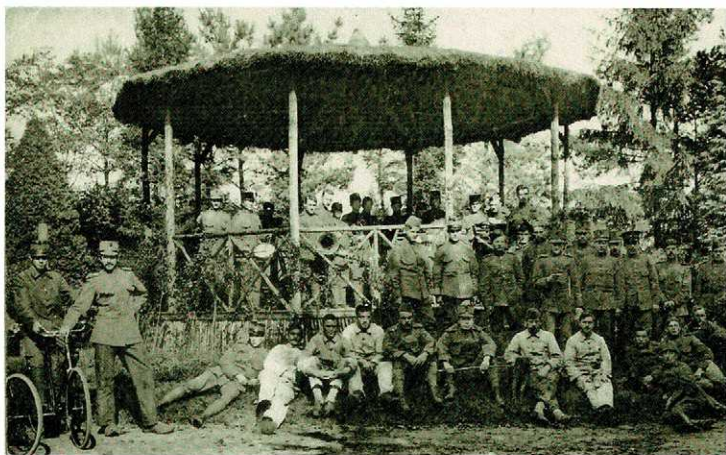
Muziek op Kamp van Zeist

In Soesterberg werden kort na de Franse tijd jaarlijks in de zomer grote militaire oefeningen gehouden op de heide (Oude Kamp bij Seijst). De marsen van de soldaten van de legerplaatsen daarnaartoe, en vice versa, werden begeleid door muziek, vanuit Utrecht door de lokale schutterij. Daarbij werden ook soldatenliederen gezongen. Elk jaar was er koninklijk bezoek om de grote manoeuvres te aanschouwen met op Koningsdag een grote parade. Op 31 augustus 1859 bezocht opperbevelhebber prins Frederik het kamp, dat werd gevierd met een grote revue, volksspelen en muziek. Op 17 juni 1873 was er groot feest op de verjaardag van koningin Sophie

Fanfarekorps Genie 1888.

o.m. groote parade; groot militair assaut; maaltijd, bestaande uit snijboonen, gerookte worst en $\frac{3}{4}$ liter bier; volksspelen, waarbij zich draaiorgels zullen doen hooren; toneelvoorstellingen, en lest best een groote militaire taptoe, uit te voeren door de muziekkorpsen van de drie regimenten infanterie – als de afwezigheid van veel regen het veroorlooft.” Ook de inwoners van Soesterberg en omgeving vermaakten zich prima op deze jaarlijkse feesten.

Muziektent Kamp van Zeist.

met muziek der Rijdende Artillerie van Amersfoort en afgesloten met een groot vuurwerk. In latere jaren werd de verjaardag van koningin Emma in augustus groots gevierd: "Heden zal er druk feest gevierd worden in het Kamp van Zeist. Op het programma staat

Kort daarna vertrokken de militairen weer naar hun legerplaatsen en werd het weer stil in dorp. De begeleidende muziek van de schutterij tijdens de marsen was zo belabberd dat het regiment Genie in 1888

een eigen fanfarekorps oprichtte. Ook in 1896 gaan de mineurs vanuit de Damlustkazerne in Utrecht weer naar het Kamp van Zeist, een mars van drie en een half uur. De muziekkorpsen van de Genie en de Veldartillerie liepen mee en speelden om beurten. Bij de tapstede Huis ter Heide werd gestopt voor een drankje, daarna vrolijk zingend weer verder, een variant op het aloude lied “Het Vrolijke KAMP bij SEIST”: “Hoe krijgen we het op? Het zal niet lang meer duren; Schijt broeders in je laarzen; Want we gaan naar het Kamp van Zeist, nondeju; En we gaan naar het Kamp van Zeist”. Het muziekkorps van de Genie speelde niet alleen bij de jaarlijkse marsen, maar ook bij parades en de verjaardagen van het koninklijk huis. Op het Kamp van Zeist stond ook een muziektent voor besloten concerten voor de leden van het Korps.

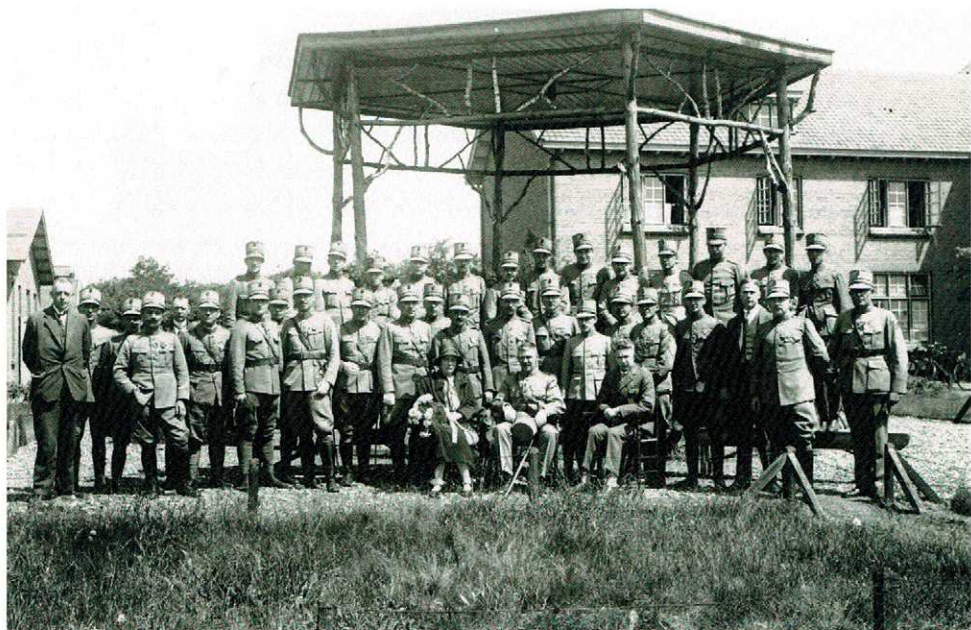
Muziek interneringskamp

Ook de geïnterneerde Belgische militairen in het Kamp van Zeist tijdens WO I hadden een eigen muziekkorps. Op zondag 22 augustus 1915 gaf het Belgische fanfarekorps een middagvoorstelling in de tuin van Huis ten Halve voor de Soesterbergers. De entree was 10 cent per persoon, ten bate van het Voedingscomité in België. Vermeld werd dat er voldoende zitplaatsen waren en geen verhoging van de consumptieprijzen. Op zondag 24 juni 1917 werd er weer een voorstelling gegeven in Huis ten Halve, dan door het Belgische

Harmoniekorps. De toegangsprijs is dan verhoogd naar 15 cent per persoon. In 1917 vertrekt een deel van de geïnterneerden naar het Belgenkamp in Harderwijk. De afmars wordt begeleid door hun eigen muziekkorps.

Fanfare Jagers te voet, 1916 Bron: Archief Eemland.

Muziktent Vliegveld Soesterberg ca. 1930 Bron: NIMH.

Muziek op het vliegveld

Op 1 januari 1917 werd het muziekkorps AVIA opgericht door de militairen van de Luchtvaartafdeeling (LVA) en stond onder leiding van kapelmeester Hekel. Een van de eerste openbare optredens was op 2 oktober 1917 in hotel Boschlust te Zeist. De nieuw opgericht dansclub van de LVA, ook AVIA genaamd, hield daar haar openingsbal: "Veel danslustige militairen van het vliegveld stroomden om 7 uur de groote zaal binnen en ook zag men de dames, eerst druppelsgewijs, daarna in flinken getale, opkomen, zoodat de zaal om 8 uur goed bezet was. Afgewisseld door muziek en dans werd de avond doorgebracht en oogstte AVIA met haar eerste bal een groot succes." Het muziekkorps kreeg complimenten voor de kwaliteit van de muziek, hoewel het pas 8 maanden geleden was opgericht.

Een vast optreden was natuurlijk bij de jaarlijkse grote vliegfeesten die in de beginperiode van de luchtvaart elke twee jaar werden gehouden. Het vliegfeest met een kermis trok grote publieke belangstelling, van jong en oud, van heinde en ver. In augustus 1921 was het een tweedaags feest. Op 1 augustus in de middag eerst een groot concours hippique op de vliegheide

(er was een eigen renbaan), dan vliegdemostraties opgeluisterd door het muziekkorps AVIA, gevolgd door kinderspelen en afgesloten met een concert van AVIA. De volgende middag de opening en bezichtigingen van de vliegmachines, daarna weer kinderspelen en atletiekwedstrijden, vervolgens weer vliegdemostraties opgeluisterd door AVIA, en ook nu weer afgesloten met een concert door AVIA. Op beide dagen was het officiële feest om half tien afgesloten. De cafés in Soesterberg mochten tot halftwaalf openblijven, maar het feest ging vaak tot in de kleine uurtjes door. In latere jaren moest er van B&W na discussie in de raad strenger op de sluitingstijden worden toegezien. In juni 1922 won AVIA bij een muziekwedstrijd in De Bilt de eerste prijs in de afdeling Harmonie en een tweede prijs in de afdeling Fanfare. Op het vliegekamp beschikten de LVA ook over een eigen muziektent voor de voorstellingen voor het eigen korps.

In februari 1926 werd de nieuwe burgemeester van Soest, de heer Deketh, in Soesterberg feestelijk verwelkomd. De optocht ging vooraf door het muziekkorps AVIA, daarachter een open landauer met gemeenteraadsleden en in de tweede landauer de burgemeester met zijn echtgenote, alsmede de heer Van den Berg, waarnemend burgemeester en wethouder van Soest. In de stoet ook nog de leden van de Soesterbergse feestcommissie met de heer Scheffer als voorzitter. Op 9 augustus 1929 gaf AVIA een tuinconcert op het landgoed Zandbergen, samen met de Zeister Chr. Gem. Zangver. Excelsior, nu met directeur A.L. Maas: "Een buitengewoon mooie gelegenheid, niet gestoord door den hinder van trams en autogetoeter zoals in ons Walkartpark (*Centrum Zeist*).” Later die maand zou AVIA om drie uur een concert in Soest geven bij het feest van het 900-jarig bestaan. Maar in de muziektent ontbraken lessenaar en stoelen. Het kwam uiteindelijk toch goed, bijna een uur later gingen de eerste tonen de lucht in.

Het Koninginnefeest op maandag 1 september 1930 was in Soesterberg een waar muzikaal spektakel. Het muziekkorps AVIA begeleidde de schoolkinderen naar het feestterrein aan de Kampweg. Tussen de spelletjes door bracht de Soesterbergse RK Muziekvereniging St. Jozeph opwekkende muziek ten gehore. In de avond gevolgd door een groot concert van het Soester Harmonie Muziekgezelschap, afgewisseld met mooie zangnummers van de RK Gemengde Zangvereniging St. Cecilia en het Soesterbergsch

Kranslegging gevallen, 20 jaar LVA, op achtergrond het muziekkorps, 1 juli 1933, bron NIMH.

Gemengd Koor onder leiding van de heer Wegman. Als waardig slot een groot en schitterend vuurwerk. Ook op de latere Oranjefeesten was AVIA van de partij. Op 1 april 1932 was er een benefietconcert en toneelvoorstelling in Huis ten Halve ten bate van het plaatselijk Crisis-Comité. Na het openingswoord van burgemeester Deketh bracht AVIA als eerste de vrolijke KLM-Marsch ten gehore. Ook later op de avond speelde zij nog enkele nummers, die zeer in de smaak vielen. Ook bij de jaarlijkse kranslegging bij het

monument voor gevallenen zorgde zij voor passende muziek.

In 1933 lijkt AVIA uitgespeeld: “Muziekkorps AVIA in Rust. Naar we vernemen is dezer dagen, wegens gebrek aan belangstelling, tot opheffing van het muziekkorps besloten. Toch schijnt dit feit voor enkele personen aanleiding te zijn, thans hun krachten in te spannen het corps wederom te formeeren op een basis, beter dan voorheen.” Maar die poging mislukt, het doek is definitief gevallen. Een aantal leden stapt in 1935 over naar de nieuw opgerichte Soesterberg’s Harmonie (zie hierna). Pas na de oorlog werd er weer een nieuw luchtmacht orkest geformeerd, niet vanuit de vliegbasis Soesterberg, die was nog gesloten, maar vanuit het district Twente, nu bekend als het Orkest Koninklijke Luchtmacht. Momenteel wordt het orkest gevormd door 41 hout- en koperblazers en een 7-koppige ritmesectie. Het orkest heeft nu pop- en jazzmuziek als specialiteit en is sinds 2012 gevestigd op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Op het repertoire van AVIA stond onder andere het korpslied van de LVA, dat later het Soesterbergs “volkslied” is geworden:

*Wij vliegen over bosch en hei,
Rond polder en langs strand.
Wij starten en landen weer
In 't hart van Nederland
Daar leven en werken wij
Daar slaat de motor aan.
De wieg van Nederlands luchtvaart
Heeft in Soesterberg gestaan.*

*De krachten onvermoeid gewijd
Voor onze taak steeds klaar.
Ook in de lucht wijkt Holland niet
In uren van gevaar.
En onvervaard en allen één,
Saamhorig als soldaat.
Eén vaste wil, één zelfde doel,
Wij vliegers zijn paraat.*

*Wij vliegen en de motor zingt
Door Hollands vrije lucht.
Het lied van onze vliegersplicht:
"Draagt zorg, dat men u ducht"
En met ons leven blijven wij
Het vaderland getrouw.
De vleugels wakend uitgespreid
Beschermen 't Rood-Wit-Blauw.*

Op Vliegkamp Soesterberg was nog een ander muzikaal gezelschap actief dat zich 'De Daasband' noemde. De naam was een afkorting van Dutch Army Air Service. Deze gelegenheidsband bestond volgens een foto uit 11 man, bijna allemaal vliegeniers. In hoeverre leden hiervan ook in 'AVIA' speelden is niet bekend.

Muziek op de Fliegerhorst

De vliegbasis Soesterberg werd in 1940 door de Luftwaffe gebombardeerd. Direct na de capitulatie herstelden de Duitsers het vliegveld en bouwden het

Mars van het Duits muziekkorps over de Amersfoortsestraat (Bron; stichting legerplaats Soesterberg 1939-1945

uit tot een groot complex met drie startbanen, rolbanen en uitgestrekte verspreide opstelplaatsen (Luftparken) voor vliegtuigen en een aantal kampementen (Lagers) in de directe omgeving. De

naam van de vliegbasis werd gewijzigd in "Fliegerhorst Soesterberg". In de oorlogsjaren waren er tussen de 3.000 en 5.000 Duitse militairen gelegerd in Soesterberg, met een eigen muziekkorps. Het muziekkorps oefende regelmatig op het pleintje bij de Johannes Stichting. Voor een parade vertrok het vanaf daar over de Amersfoortsestraat en de Rademakerstraat, linksaf bij het Zwaantje de (toenmalige) Banningstraat op en zo het vliegveld op voor een formele plechtigheid, zoals medaille-uitreiking, of verwelcoming van hoog bezoek. En natuurlijk waren er regelmatig muziekkuitvoeringen in het in 1941 geopende Wehrmachtsheim aan de Kampweg.

Muziekgezelschappen in het dorp: RK fanfare St Jozeph

Het eerste dorpsmuziekgezelschap in Soesterberg was de RK fanfare "St Jozeph" (later ook geschreven als St Jozef/Josef), opgericht in januari 1927, tien jaar na AVIA. Voorzitter en Soesterbergs raadslid Martinus Scheffer vraagt in 1927 toestemming van B&W voor een tombola voor de aanschaf van instrumenten voor het muziekkorps. Het eerste optreden was op 10 juni 1928 bij de jaarlijkse Sacramentsprocessie, een maand later gevolgd door het eerste tuinconcert in Huis ten Halve. Dirigent was gedurende vele jaren J.J. Wakelkamp uit Amersfoort. Reeds in september 1924 leidde hij ook in Amersfoort de RK Muziekvereniging "Wilskracht". Op 20 november 1928 alweer een optreden nu in de concertzaal van 't Zwaantje. Op deze avond zal ook een humorist aanwezig zijn "om de lachspieren in beweging te brengen". Tevens werd aan de jonge vereniging het nieuwe vaandel aangeboden. In december 1929 verstrekten B&W f. 100 subsidie aan St Jozeph (de Soester

Fanfare St. Jozeph voor begeleiding Sacramentsprocessie in 1928

harmonie PVO kreeg f. 500). In juli 1930 werd er door het Soesterbergsch Gemengd Koor, onder leiding van directeur Theo de Vries uit Bilthoven, een groot nationaal zangconcours georganiseerd op het landgoed De Oude Tempel, beschikbaar gesteld door de eigenaar Jhr. van Holthe tot Echten. Aan dit evenement namen meer dan 40 koren deel, met ruim 2.000 leden, afgesloten met een concert van St Jozeph. Er kwam in Soesterberg in 1931 ook een eenvoudige muziektent te staan als oefenruimte, afkomstig uit het Rosarium te Soest. De tent is nog drie keer verplaatst, de laatste plek was

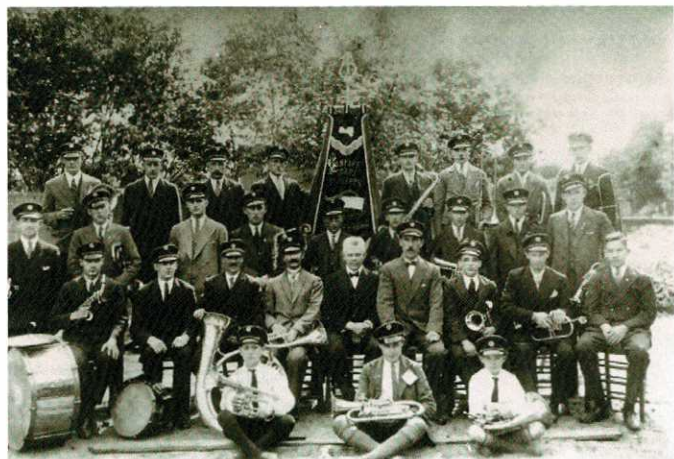

Muziektent aan de Kampweg

aan de Kampweg, daarna gesloopt. Het verzoek in november 1931 om de subsidie voor St Jozeph voor volgend jaar te verhogen van f. 100 tot f. 200, werd door B&W afgewezen.

Het eerste lustrum van St Jozeph werd gevierd in januari 1932 met een feestavond in Huis ten Halve.

Bij die gelegenheid werd mevr. Steenberghe-Engeringh benoemd tot beschermvrouwe. Gemeenteraadslid M. Scheffer was toen al erevoorzitter, hij was opgevolgd door J. Lensink. In juni 1933 werd het Soester Natuurbad feestelijk geopend, het geheel werd opgeluisterd door drie muziekkorpsen; het Soester Harmoniecorps PVO, St Jozeph en Wilskracht uit Amersfoort. Begin augustus 1934 brachten St Jozeph en het RK zangkoor St Cecilia een serenade aan het Soesterberg's Mannenkoor dat tijdens een concours in Soestdijk een eerste plaats had weten te bereiken. In diezelfde maand behaalde St. Jozeph twee eerste prijzen op een concours in Maartensdijk, de ene in de marswedstrijd, de andere in de concertwedstrijd. In november 1935 werd op de RK begraafplaats het monument onthuld voor de hier aan het einde van 1e WO gevluchte en overleden Fransen. Het muziekkorps St Jozeph en het zangkoor St Cecilia luisterden de plechtigheden op, onder

Fanfarekorps St. Jozeph met vaandel

andere met een treurmars. Jaarlijks begeleidde St Jozeph de Sacramentsprocessie bij de RK kerk en het trad het op tijdens de Oranjefeesten, zoals daarvoor AVIA. De Oranjefeesten starten traditioneel om 6 uur in de ochtend met een reveille om de bevolking wakker te maken, een overblijfsel uit de militaire historie

in Soesterberg. Het 10-jarig bestaan van St Jozeph werd in april 1937 gevierd met een receptie in 't Zwaantje. De secretaris van de vereniging, de heer Reinsma, droeg een door hem zelf vervaardigd humoristische rijm voor, waarin het wel en wee der vereniging werd belicht. Het feest werd besloten met een 8-tal nummers, 4 voor fanfare en 4 voor harmonie bezetting. In 1939, het jaar van de mobilisatie, was de geboorte van prinses Irene op 5 augustus aanleiding voor een nationale feestdag. 's-Avonds om 8 uur werd er in de muziektent een concert gegeven door het Soesterberg's Mannenkoor

en de harmonie St. Jozeph waarvoor grote belangstelling bestond. Daarna een door de vrijwillige brandweer georganiseerde fakkeloptocht, voorafgegaan door de harmonie, afgesloten met een groot vreugdevuur aan de Batenburgweg, dat ondanks de ingetreden regen, de feeststemming hoog deed oplaaien.

Na de oorlog ging het muziekgezelschap nog enige tijd door als RK Harmonie St Jozef. Het eerste optreden na de oorlog was in september 1945, toen het KLM-internaat in het voormalige Duitse Wehrmachtsheim, nu Officierscasino, aan de Kampweg feestelijk werd geopend. In november 1945 werd een muzikale hulde gebracht aan generaal Winkelman, woonachtig aan de Amersfoortsestraat, die na zijn opdracht als opperbevelhebber tot capitulatie in Duitse gevangenschap had doorgebracht. Om hem te eren werd de Verlengde Postweg omgedoopt in de Generaal Winkelmanstraat. Vanaf 5 mei 1946 verzorgt St Jozef de herdenking van de bevrijding met een muzikale rondgang door het dorp. Voor de feestavond bestond zoveel belangstelling dat de grote zaal van Huis ten Halve te klein bleek. St Jozef bracht populaire muziek ten gehore, afgewisseld met volkszang. De feestavond oogstte na de veelbewogen tijd gedurende de bezetting veel bijval. Ook werd weer begonnen met de zomerconcerten in de muziektent aan de Kampweg en werden jaarlijks de Oranjefeesten weer door St Jozef opgeluisterd. Zoals toen gebruikelijk werd elke nieuwe burgemeester ook in Soesterberg verwelkomd. In december 1946 werd burgemeester Baron Bentinck bij Huis ten Halve hulde gebracht door St Jozef en de kinderen van alle scholen. In april 1947 viert de muziekvereniging haar 20-jarig bestaan, onder voorzitterschap van de heer C. Merts, met een grote jubileumuitvoering in Huis ten Halve. In het dankwoord een bijzonder woord voor de heer J. Wakelkamp, die als directeur al sinds de oprichting aan St Jozef verbonden is. De kwaliteit van de muziek bleef ook na de oorlog hoog. In november 1947 werd bij het RK Federatieconcours in Amersfoort, waaraan 22 verenigingen deelnamen, de tweede prijs behaald. In juni 1949 keerden enkele militairen vanuit de tropen weer terug naar huis, zoals gebruikelijk werd de vlag in dat huis uitgehangen en bracht St Jozef onder grote belangstelling een serenade. Groot feest in september 1949, Missiehuis St Jan viert haar zilveren jubileum. Bij het missiehuis allerlei attracties voor jong en oud, met op het feestterrein muziek van St Jozef. Aan deze feestdag

was een fietstocht verbonden met maar liefst 1.000 deelnemers. Hoewel er prijzen te winnen waren, gold het als een plezierrit. De RK harmonie St Jozef werd in 1965 een algemene muziekvereniging en in 1976 omgedoopt in de muziekvereniging Odeon.

Soesterberg's Harmonie

Na AVIA in 1917 en St Jozeph in 1927 werd in oktober 1935 een derde muziekvereniging in Soesterberg opgericht, op neutrale grondslag, onder de naam: Soesterberg's Harmonie. De oprichtingsvergadering werd gehouden in café 't Centrum. De voorzitter, de heer V.d. Poel, kon vermelden dat al over een 30-tal instrumenten kon worden beschikt en een grote collectie muziek. Die waren in bruikleen gegeven door de LVA, afkomstig van AVIA. Er hadden zich al 31 nieuwe leden gemeld, waaronder tal van geoefenden, onder wie enkele oud-leden van AVIA. Naast van der Poel bestond het bestuur uit de heren van der. Kamp, van Laar, Mulder en Pastunink. De heer Poortinga krijgt als directeur de muzikale leiding van de harmonie. Bij de Oranjefeesten op 29 en 31 augustus 1936 zijn zij voor het eerst ook van de partij, samen St Joseph. In december 1936 hielden zij hun eerste feestavond in Huis ten Halve: "Die goed geslaagd mag heeten". Ondanks dat de voorzitter erop wees dat bij het eerste jaarfeest de eisen niet te hoog

Soesterbergs harmonie op het voetbalveld aan de Kampweg rond 1935.

mochten worden gesteld, werden de nummers verdienstelijk gespeeld. Directeur D.E. Poortinga was een aardappelhandelaar, oorspronkelijk afkomstig uit Friesland. Hij startte in 1933 het Friesch Gemengd Zangkoor met enige Friezen uit Soesterberg en Soest. Het zangkoor gaf de 1e uitvoering op 14 december 1933 in Soest voor de Friesche Vereeniging, en in februari 1934 in de grote zaal van hotel Eemland.

In januari 1938 weer de jaarlijkse feestavond van de harmonie met een concert in Huis ten Halve. Door de nieuwe voorzitter, de heer H. van Luijn, werd teruggekeken op een mooi jaar. Op een concours in Baarn werd een drietal tweede prijzen in de wacht gesleept. Maar er was ook een schaduwzijde. De door de LVA in bruikleen gegeven instrumenten moesten worden teruggegeven. Dat zou de nekslag kunnen betekenen voor deze jonge vereniging, maar voorlopig gaan zij nog even door. Na het bekend maken van de geboorte van prinses Beatrix op 31 januari 1938 was directeur Poortinga er als de kippen bij. Hij maakte met zijn harmonie een rondgang door het dorp met alle schoolkinderen, die vrijaf hadden gekregen, startend bij Huis ten Halve en eindigend bij het Theehuis Soesterdal waar

Soesterberg's Harmonie, o.l.v. D.E. Poortinga (zittend tweede rij van onder zonder pet), ca. 1938.

een Oranjeboom werd geplant, de Beatrixboom. Alle kinderen kregen beschuit met muisjes en een sierlijk herdenkingslepeltje. Op de avond van 30 april 1938 houdt A.G.A.V.S. haar jaarlijkse gymnastiekuitvoering in de grote zaal van Huis ten Halve: "Prinses Juliana zal aan deze uitvoering niet onopgemerkt voorbijgaan, terwijl ter gelegenheid hiervan vooraf reeds tusschen 6 en 7, door Soesterberg's Harmonie, uitgerust met nieuwe instrumenten en A.G.A.V.S. een muzikale wandeling door het dorp zal worden gemaakt." De LVA bestaat in juli 1938 25 jaar. Dat wordt gevierd in juli 1938 met onder andere een voetbaltoernooi aan de Kampweg in Soesterberg. Het muziekkorps van de Soesterbergsche Harmonie verleende haar zeer gewaardeerde medewerking, ongetwijfeld met de Koning Voetbal mars, voor het eerste gespeeld in 1934 bij de interland Nederland-België, daarna een traditie geworden. Ter ere van het jubileum werd op 2 juli 1938 een erewedstrijd georganiseerd door de lokale VVV Soesterbergs Bloei, tussen de topclubs Ajax en DOS op het terrein van de VAV Soesterberg aan de Kampweg. Ondanks de hevige regenval amuseerde het toegestroomde publiek zich prima, DOS won na verlenging met 4-3.

Dinsdag 6 september 1938 was een nationale feestdag, de viering van het 40-jarig regeringsjubileum van Koningin Wilhelmina. Zoals gebruikelijk begon de dag vroeg met een reveille door Soesterberg's Harmonie en was het een feest zoals op een Koninginnedag. Deze keer extra aandacht voor de onthulling van een monumentje dat rust op een heuvel van veldkeien, bestaande uit acht kolommen gemaakt uit 40 stenen van beton, symboliserend de 40 regeringsjaren. De bouwer van dit aandenken was de heer Lensink. Het geheel was omgeven met een natuurterrasje met zitbank, uitkijkend op de eerder geplaatste Beatrixboom. In april 1938 toonde de Harmonie al haar nieuwe instrumenten, maar die moesten nog wel betaald worden. Daarvoor werd in oktober 1938 een grote bazaar gehouden in Huis ten Halve met tal van attracties en een grote loterij, met als hoofdprijs een D.K.W.-motor. Vele prijzen en bijdragen waren ter beschikking gesteld door winkeliers en particulieren. Dankzij de vele vrijwilligers werd de bazaar voor het instrumentenfonds een groot succes. De Harmonie telde ook een aantal militairen, die werden in gedurende de mobilisatie in 1938 en 1939 opgeroepen. De activiteiten van de Harmonie kwamen stil te liggen, ook gedurende de oorlog, en werden daarna niet meer opgestart.

RK Soesterberg Jeugdorkest

In Soesterberg zit het musiceren kennelijk in het bloed, zeker bij de heer G.H.J. (Gerard) Rooda (Schoonhoven 1891-Soesterberg 1966). In 1921 was hij al kapelmeester van een strijkorkest in Amersfoort en in juli 1932 was hij leider van een strijkkwartet dat werd gevormd door leerlingen van het Pensionaat St Louis in Amersfoort. Daarna kapelmeester aan boord van de K.N.S.M, tot hij in september 1933 verhuisde naar Rademakerstraat 27 in Soesterberg. Na een aantal succesvolle voorstellingen als solist in Soesterberg en omgeving, richtte hij in oktober 1934 de RK Soesterbergsche Orkestvereniging op. Al op 24 februari 1935 een eerste optreden met het RK Kinder-Orkest, dan alleen nog nummers op de blokfluit. Rooda treedt in de beginjaren ook nog regelmatig op als solist en in andere orkestsamenstellingen onder de paraplu van zijn Soesterbergsche Orkestvereniging, zoals Soesterbergsch (Jeugd) Symphonieorkest (1936), Soesterbergsch Strijkorkest (1935/1937).

Het meeste succes zal hij behalen met het RK Jeugd-Orkest. Na een gedegen voorbereiding en veel oefenen vond het eerste optreden van dit Jeugdorkest

Rk Soesterbergsche jeugdorkest o.l.v. G. Rooda in de KRO studio te Hilversum

plaats op 12 oktober 1936 in Huis ten Halve tijdens de ledenvergadering van de RK Vrouwenbond afd. Soesterberg. En met succes, op 27 februari 1937 al voor de eerste keer te beluisteren via de radio met een optreden in de K.R.O studio te Hilversum. Daarna zullen zij nog een aantal keren per jaar optreden voor het Kinderuurtje van de KRO Radio van 3 tot 4 met op her repertoire onder andere de Militaire Vliegermarsch Soesterberg en de Soesterbergmarsch.

In september 1937 werd de nieuwe burgemeester Mr. Visser welkom geheten in Soesterberg. Eerst bij café Sport feestelijk muzikaal ingehaald door de RK Harmonie St Jozeph, gevolgd door een drukke receptie in Huis ten Halve: "dat werd opgeluisterd door het RK Jeugdorkest onder leiding van de heer Rooda, dat op het keurig versierde podium had plaats genomen en den ganschen avond gezellige muziek ten gehore bracht". In oktober 1938 gaf het Jeugdorkest een uitvoering in een stampvolle Huis ten Halve met een gevarieerd programma. Gestart werd met de Huzarenmars, maar ook klassieke stukken stonden op het programma, fantasieën van Mozart en Schubert werden gespeeld, met Rooda als solist op de viool, die veel bijval oogsten: "Bewezen is weer dat, dat de heer Rooda zijn orkest op peil weet te houden en de prachtige bloemenhulde aan den dirigent en zijn orkest was daarom welverdiend." Het Jeugdorkest bestaat dan uit 35 kinderen van 10 tot 16 jaar. In februari 1940 wordt het eerste lustrum gevierd met een geslaagd optreden in het Missiehuis St Jan. Ook na de oorlog treden zij nog regelmatig op. Zo verzorgt het Leerlingenorkest o.l.v. G. Rooda in 1947 een Muziekavond voor militairen in Dumoulinkazerne. In de jaren daarna treden zij regelmatig op in het Militair Hospitaal te Amersfoort. In februari 1950 nog een geslaagde Muziekavond in Huis ten Halve, voor de pauze met een Klein Jeugdorkest, na de pauze met een Groot-Jeugdorkest. Daarna gaat Rooda met zijn Jeugdorkest op tournee voor muziekavonden in militaire hospitalen en tehuizen. Ter afsluiting van de muzikale periode tot en met 1950 nog een optreden van het Jeugdorkest in juni 1950 voor de patiënten van Zonnegloren.

In juni 1939 richtte Rooda in Soesterberg nog een jeugdorkest op, deze keer bestaande uit leerlingen en oud-leerlingen van de Chr. School in Soesterberg. Bij de doop van het orkestje kreeg het de naam Sursum Corda.

Nacht van de militaire muziek, bron NMM.

In het komend najaar wordt het debuut verwacht. Begin april 1940 een eerste optreden van het 18 man sterke ensemble in Huis ten Halve. De eerste uitvoering met een 10-tal onberispelijke nummers slaagde volkomen. Geen van deze jeugdorkesten bestaat nog.

Muziek Soesterberg anno nu

De militaire muziektraditie wordt in Soesterberg voortgezet in het Nationaal Militair Museum met de jaarlijkse “Nacht van de militaire muziek”. Een uniek en veelzijdig muziekfestival tussen tanks en vliegtuigen, met een samensmelting van ‘s lands militaire orkesten en fanfares met als gasten bekende artiesten uit binnen- en buitenland. Muziek voor elk wat wils, klassiek, jazz en bigband.

Concert Odeon bij Officierscasino Soesterberg Bron: Odeon.

In Soesterberg bestaat nu nog één muziekvereniging, Odeon met een eigen gebouw aan de Rademakerstraat. Odeon is een harmonieorkest en is een voortzetting van het in 1927 opgerichte fanfarekorps St. Jozeph. Het orkest bestaat uit slagwerk, koper- en houtblazers en zelfs strijkinstrumenten. Zij spelen op een hoog muzikaal niveau met passie en inzet met een uitgebreid repertoire.

Geraadpleegde bronnen en noten:

- Historische kranten en tijdschriften;
- Een eeuw Genie-muziek, A.P. van Dijk
- Het Vrolijke KAMP bij SEIST, standaard melodie "Wir winden dir den Jungfernkranz", oorspronkelijke componist Carl Maria von Weber, tekstvarianten op www.liederenbank.nl;
- Militair assaut: demonstratie annex wedstrijd schermen, nu galafeest met als afsluiting een bal;
- Fanfare is een Nederlandse komische speelfilm uit 1958, geregisseerd door Bert Haanstra, opgenomen in het dorp Giethoorn;
- Jan Klaassen de Trompetter (in het leger van de prins), tekst van Lennaert Nijgh, muziek van Boudewijn de Groot, gezongen door Rob de Nijs, 1973;
- Korpslied Luchtvaartafdeeling en de Militaire Vliegermarsch Soesterberg, componist A.A. Langeweg, tekst L.W. Nijland;
- KLM-Marsch en Koning Voetbal mars, componist W. Schootemeyer, te beluisteren op YouTube.

Het verhaal van de familie Schimmel

Door Paul Verhoeven

Eind jaren veertig kocht Anton Schimmel het boerenbedrijf op de Dorresteinweg te Soest. Het was nog een traditioneel agrarisch bedrijf met wat rundvee, varkens, kippen en kleinschalige akkerbouw op de Soester Eng. Anton en Alie Schimmel-Brouwer stichtten een gezin met zeven kinderen. Tot 1970 exploiteerde hij samen met zijn vrouw de boerderij. Daarna werd het onroerend goed aangekocht door de gemeente Soest in verband met hun plannen voor een recreatieplas.

De buurt en de belevenissen geven een beeld van de leefomstandigheden in de vijftiger en zestiger jaren in het buitengebied van Soest. Het boerenbestaan was ontgaan van alle charme en de nostalgie die er tegenwoordig aanhangt.

De tekst is geschreven op basis van de herinneringen van de familie Schimmel.

Onze jeugdjaren op de Dorresteinweg

Onze ouders kochten in 1948 een boerderij in het "Veen". Dat perceel ligt aan de achterkant van het huidige tuincentrum Vaarderhoogt. De vorige eigenaar, Van den Broek, had een gemengd bedrijf. Wij hadden melkvee, kippen, varkens en op een stuk land op de Eng ook wat akkerbouw. Het was hard werken in het Soesterveen, op een arme en natte grond waarop voornamelijk gras groeide. Een deel van het gebied was erg nat. Vooral een terrein dat nabij de huidige Boerenstreek lag. Daar liepen de pinken en was verder vooral in gebruik als hooiland. Vaak was het niet mogelijk om daar met paard en wagen te komen. Dat weiland was zo drassig, dat ons paard Corrie er ooit tot aan haar buik in wegzakte.

Tot 1962 was het adres van onze boerderij nog Wieksloterweg WZ 7, hoewel er een pad was dat uitkwam op de Dorresteinweg, net na de bocht

bij het tegenwoordige tuincentrum Vaarderhoogt. Dat een en ander nogal verwarrend was, blijkt wel uit de notulen van de gemeenteraad. Op vrijwel dezelfde plek kon je wonen op de Kostverlorenweg, de Wieksloterweg of de Dorresteinweg.

Het huis had een mansardedak en één-steens muren. Vanwege de vochtigheid was de binnenmuur tot halverwege bekleed met zeil. Op de zolder kon je de wind niet alleen horen maar ook voelen. In de winter vroom het binnen bijna net zo hard als buiten. Regelmatig bevroor de elektrische waterpomp, die dan voor reparatie terug moest naar de fabriek in Duitsland. Het duurde maanden voor die pomp terug was en in tussentijd moesten we water halen in de schuur, waar nog een handpomp stond. Dat was gesjouw met die zware melkbussen.

We hadden geen gasaansluiting en koken en water verwarmen gebeurde met butagas. Regelmatig moesten er butagaflessen gehaald worden bij Gart Verwoerd op de hoek Dorresteinweg en Wieksloterweg. Gedurende de hele dag stond een ketel warm water op voor de afwas, schoonmaak en wassen van kleding. Een wasmachine hadden we niet. Zo'n apparaat was in die tijd een ongekende luxe. De was werd nog met de hand gedaan. We waren al blij dat er een centrifuge was.

Hoewel de woning zo zijn gebreken had, was de omgeving perfect om de jeugdijaren door te brengen. Als kinderen hadden we veel vrijheid en alle mogelijkheden om te spelen op de boerderij. Nog steeds is een

voorjaarswandeling in die buurt een feest van herkenning en herinneringen aan de schoonheid van de omgeving van onze jeugd.

In de winter konden we op de sloten schaatsen en het Pluismeer was niet ver weg. De strengste winter was in 1963 toen het normale toegangspad door de vele sneeuw onbegaanbaar werd. Om naar de weg te komen moesten we over

een pad naar de Wieksloterweg. Het was voor ons als kinderen een heerlijke tijd met veel sneeuw voor het bouwen van ijshutten en overal schaatsijs. Het leven een werken op een boerderij is druk en vrije dagen bestaan niet. Gelukkig kwamen de leveranciers aan huis, zoals de kruidenier, die toen nog eerst het boekje met de bestelling kwam ophalen en later de artikelen bezorgde. In die tijd was dat heel gebruikelijk. Ook de bakker kwam aan de deur. Tot onze schrik belandde die eens met zijn bakkerskar in de sloot. Het brood was nat maar de bakker mankeerde gelukkig niets. Onze visboer had als gewoonte altijd tegen dezelfde struik te pissen. Hij kwam met zijn bakfiets vanuit Spakenburg naar Soest, aan zijn kar hing een petroleumlamp en de aangeboden koffie werd eerst op de schotel gegoten om het af te laten koelen. Ook de verkoper van huishoudelijke artikelen kwam langs. Op een keer kwam hij volgens onze hond te dicht bij moeder, waarna hij toehapte in de broek van Van den Broek. In de schoolvakanties haalden we vers brood bij Westerveld op de Wieksloterweg. Daar rook het zo heerlijk naar versgebakken brood. Al onderweg naar huis begonnen we te knabbelen aan het verse brood.

Op de boerderij werden de koeien nog met de hand gemolken en werden veel werkzaamheden op het land nog handmatig gedaan. Zoals het op de ouderwetse wijze maaien van het gras, soms zelfs met de zeis als de grond te nat was. Ook het keren van het hooi en het laden op de hooikar was handwerk. Voor het vervoer beschikte onze vader over een paard met wagen, waarmee het hooi naar de boerderij werd gereden.

Tijdens een zomer ontstond er broei in de hooi-opslag en brak een brand uit. Echt spannend om dat mee te maken, met zo'n brandweerauto op het erf. Wij mochten het huis niet uit en bij onze boerderij stonden wel klasgenoten die op de brand waren afgekomen. De brandweer was druk met blussen en het uit elkaar trekken van de hooistapel. Later merkten we dat het hooi nog

warm was en gemakkelijk weer in brand raakte. Vader was niet heel blij met de vindingrijkheid van zijn kinderen op dat gebied.

Zo af en toe moest met de zeug een bezoek worden gebracht aan de berenboer, die toevallig ook Schimmel heette. Er werd een touw aan de achterpoot van de uitverkoren zeug gebonden en vervolgens gingen we lopend naar de berenboer voor het dekken van de zeug. Als kind gingen we nog wel eens mee, echt een belevenis zo'n uitje.

Op de Dorresteinweg woonde een man die wij kenden als Wout. Zijn huis was onbewoonbaar verklaard en niet aangesloten op het elektra- en waternet. Hij woonde naast een kleine zand- of grindwinningsput, die wij het 'gat van Woutje' noemde. De rendabiliteit van de zandput is onbekend, maar het was wel een fijne speelplek. Later zou er ook nog tijdelijk een kunstenaar in het huis van Wout hebben gewoond. Op de grond is later het tuincentrum Vaarderhoogt gekomen. De bodem is daar wat hoger dan de rest van het veen. Achter het Vaarderhoogt ligt wat vroeger de Lange Wal werd genoemd en waar in 1925 nog veen werd aangetroffen door de onderzoekers van de Natuurkundige Vereniging.

Het was gebruikelijk om de visite een borrel te schenken. Een van de vaste bezoekers bleef onverwacht weg. Later kwam een ander die een neut geschonken kreeg. Deze proestte het uit en riep dat de jenever wel heel erg naar water smaakte. Als goede katholieken hadden we wijwater in huis. Voor het zegenen van het vee en het gebruik om alvorens een kruisteken te maken eerst de vingers in wijwater te doen. Helaas was een jeneverfles als voorraadfles voor het gewijde water gebruikt. Volgens de visite was een wonder uitgebleven en smaakte het nog steeds gewoon naar water.

Een keer per jaar moesten de sloten schoongemaakt worden. Tot in de zestiger jaren werd er bij het schoonmaken nog paling uit de sloot gehaald. Dus wat nu heel duur is, zwom toen nog in de sloten van het Soesterveen. Hans Kruiswijk bevestigde dat in zijn lezing voor de HVS in december 2018. Hij meldde dat de sloten vervuild zijn geraakt omdat water uit de bebouwde kom op het veen werd geloosd. Met name bij de aanleg van de bestrating van de Klarwaterweg is een afvoer gemaakt naar het veengebied.

Voor de omheining van de weilanden werden rechte stammen van bomen gebruikt als palen. Deze kochten we jaarlijks van de eigenaar van Pijnenburg. Voor het verduurzamen van die palen werden ze gedurende een jaar in de sloot bewaard. Palen die lang (minimaal 9 maanden tot 3 jaar) in de sloot hebben gelegen, gaan daarna heel lang mee; dat heet het wateren van het hout.

In de vijftiger jaren werd eens per jaar nog een varken geslacht bij de boerderij. Dat zelf slachten was later verboden.

Onze school was voor de meisjes de Theresiaschool en de jongens gingen naar de Mariaschool. Tot in de zestiger jaren was een aparte school voor meisjes en jongens nog heel gewoon. Een van de onderwijzeressen was Paula van Alphen, tevens dirigent van bekende kinderkoren. Een keer mocht een van de meisjes mee naar de KRO-studio in Hilversum voor de opname van kerstliedjes. Helaas klonk haar stem wat te enthousiast en mocht ze niet meezingen. Het was wel een mooie belevenis, die je je hele leven bijblijft.

Het wonen op de Dorresteinweg had als nadeel dat klasgenootjes het wel ver weg vonden en dus maar weinig mee wilden naar de boerderij. De keer dat wel iemand meegang was het geen succes omdat de kinderen het boerenleven niet gewend waren. Pardoes viel een kind in de mestvaalt en zij mocht daarna niet meer op de boerderij spelen van haar moeder.

Tussen de middag gingen we naar huis voor de boterham. We herinneren ons nog heel goed de tune voor mededelingen voor land- en tuinbouw, waarvoor we stil moesten zijn. En als kind had je toch zoveel te vertellen na een ochtend op school. Maar ja, Gait Jan Kruutmoes ofwel de boertjes van buuten was in de zestiger jaren een erg populair radioprogramma tussen de middag.

Wie waren onze burenen?

Het huis naast het onze had als adres Kostverlorenweg 11. Daar woonde de familie Hilhorst, ook bekend als Piet van Piet van Riek. Hij was naast veehouder ook actief als veehandelaar. Het gebeurde nog wel eens dat zijn vee losliep. Piet nam het minder nauw met de etiquette. Een van de mooiste verhalen was dat een ruzie tussen de kinderen hem stoorde tijdens het

middagdutje. Al roepende kwam Piet uit zijn bed gesprongen en rende het weiland in, alwaar een forse koeienvlaai hem belemmerde in zijn loop en hij afdroop om zich te verschonen.

Aan de andere zijde woonde op het adres Wieksloterweg WZ 9 (later Dorresteinweg 78) het kinderloze echtpaar Belt in een klein boerderijtje; eigenlijk meer een daggelderswoning. Hun huis bestond uit een kamer en keuken met aansluitend de stal, waar plek was voor maar 4 koeien. De heer en mevrouw Belt woonden in nogal primitieve omstandigheden. Er was geen elektra en gas. Het nieuws werd gevolgd op een transistorradio, die direct na het nieuwsbulletin weer uitgezet werd. Het water haalden ze uit een put. Zo kwam het nog wel eens voor dat ze in droge zomers zonder water kwamen te zitten. Buurvrouw Belt was dan toch wel verbaasd, want ze had nog zo zuinig gedaan met water. Hoe kon het dan toch op zijn?

Ze waren erg zuinig met nieuwe spullen. Een nieuwe portemonnee werd in de kast gelegd, want gebruiken was zonde. Ook huishoudtextiel werd zo lang mogelijk opgeslagen, eerst maar het oude en versleten goed gebruiken. Een vroeg begrip van 'weggooien is zonde'.

Dagelijks brachten wij de krant naar de burens. Het ergste was als buurvrouw Belt op de 'doos' zat en vanaf haar zitplaats ons riep: "kom gerust maar dichterbij hoor". Dat deden we dus liever niet. Onze beloning voor de krant was de eigen gemaakte boterbabbelaar. De goede raad was stevast om er niet op te kauwen, zuigen moest je dat snoepgoed.

Een opvallend figuur was luie Willempje met zijn bakfiets. Hij zat in de bak en zijn vrouw fietste. Zij werkten als handelaar in oud ijzer. Ook als je niet thuis was, haalden ze het ijzer op uit de tuin. Dat kon toen nog allemaal.

In de vijftiger en zestiger jaren was het niet gebruikelijk dat ieder gezin een tv had. Samen met een grote groep kinderen keken we af en toe tv bij een van de burens. Onze fietsenmaker zat wat verder weg. Een band plakken kon toen nog erg lang duren. Gelet op de afstand tussen ons huis en de school was dat niet echt fijn. Dan maar achterop bij een zus of je broer.

In de buurt waren er nogal wat anekdotische gebeurtenissen. Een buurman zag zijn gebit in de gierput vallen, spoelde het gebit even af en stak het toen

weer in zijn mond. Het opbouwen van een muur duurde bij een buurtgenoot erg lang. Wat hij 's-morgens opbouwde werd 's-avonds door zijn zoon omver geduwd. En dat bleef maar doorgaan.

De hond van Van Vulpen had een reputatie: veel kinderen hebben wel eens kennis gemaakt met een beet van die hond. En sommigen zelfs wel vaker dan eens.

Voor kleine boodschappen konden we terecht bij Gart, die naam was zo ingeburgerd dat we zijn echte naam niet kenden. Kaas kochten we bij markthandelaar Van Schie, die op de Wieksloterweg woonde.

In de jaren 50 was de woningnood groot. Van Doorn verhuurde woonruimte, onder andere aan een Griek met zijn Nederlandse vrouw. Het houten huisje stond helemaal achter op het erf en was niet op de riolering aangesloten. De uitwerpselen werden opgevangen in een gierput, die op een gegeven moment geleegd moest worden door Van Doorn. De inhoud werd vervolgens verspreid over het weiland en zo kwam het dat het land bezaaid kwam te liggen met (gebruikte) condooms. Van Doorn heeft daarna nooit meer de gierput willen legen.

Van de tijdschriftenbezorger kregen we soms een tijdschrift. Zo maakten we kennis met de stripfiguren in de Sjors, Eppo, Donald Duck en wat voor titels er toen nog meer waren.

De Dorresteinweg werd verder bevolkt door een schilder/sleper/autohandel, voddendhandelaar, schillenboer, melkrijder en een atheïstische buurman die kok was en in zijn vrije tijd ook werkte als imker.

Begin jaren zestig ontstond er brand in de voddenopslag van Metzukat. Na de brand werden de vodden uitgespreid op de weilanden in de omgeving om de brandlucht eruit te krijgen.

In de zestiger jaren was het nog gebruikelijk dat er nauwelijks verlichting was in het buitengebied. Ook de Dorresteinweg was nog echt donker. Zo kon het gebeuren dat twee buurjongens pardoos op elkaar botsten met de fiets,

omdat ze beiden geen licht aanhadden. Ze kwamen zonder kleerscheuren vanaf. Hun verontwaardiging over de onoplettendheid van de ander was voor de omwonenden duidelijk te horen.

Het einde van het boerenbedrijf door gemeenteplannen

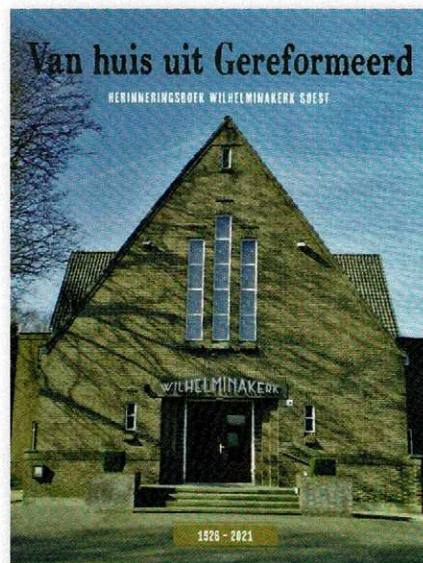
In de zestiger jaren ontstond de behoefte aan ruimte voor woningbouw, hetgeen onder meer resulteerde in de plannen voor Overhees en de Boerenstreek. Voor de realisatie van de woongebieden waren ingrijpende grondwerken nodig. Het plan was toen om “werk met werk te maken”. Het benodigde zand voor ophoging van de woongebieden en de ontwatering wilde men combineren door in het gebied van het Soesterveen dat gehandhaafd zou worden, een recreatieproject te realiseren in de vorm van een grote waterplas die zou ontstaan na de zandwinning. Globaal ging dat om het gebied begrensd door de Biltseweg, Koningsweg, Dorresteinweg en Wieksloterweg. In het plan waren behalve de recreatieplas met aangrenzende voorzieningen, ook een sportpark van circa 10 ha en een begraafplaats opgenomen.

Vooruitlopend op het realiseren van deze plannen werden de in het gebied gevestigde bedrijven opgekocht door de gemeente Soest. Daarmee kwam er een einde aan het agrarische bedrijf van veel agrariërs. In 1968 was alle grond ter plaatse in handen van de gemeente.

Ook onze boerderij werd verkocht en diende daarna nog als oefenterrein voor de brandweer. De brandweermensen mochten de schuur niet betreden omdat deze te bouwvallig werd bevonden.

Bij raadsbesluit van 19 maart 1970 werd het bestemmingsplan Wieksloterweg vastgesteld. De provincie dreigde onthouding van de goedkeuring omdat men vraagtekens zette bij de economische uitvoerbaarheid. De raad van Soest trok bij besluit op 18 februari 1971 het plan weer in. Vanuit de gemeente is tot in tachtiger jaren diverse malen gestudeerd op de aanleg van recreatieve voorzieningen in het gebied. Ook in de jaren negentig kwam Gemeentebelangen Groen Soest met het idee om de plas alsnog te realiseren, maar vond daarvoor geen andere partijen die het idee wilde ondersteunen. Overigens is er inmiddels wel op beperkte schaal een natuurgebiedje gerealiseerd.

Verschenen boekwerken

Van huis uit Gereformeerd

Herinneringsboek Wilhelminakerk Soest

Vanaf 2021 wordt de in 1926 gebouwde Wilhelminakerk niet meer voor de eredienst gebruikt binnen de Protestantse Gemeente Soest. Teruglopend kerkbezoek en financiële middelen waren de aanleiding om na te denken voor hoe de naaste toekomst voor de gemeenteleden in Soest zou moeten worden ingericht. Dit resulteerde in het besluit door te gaan met slechts 2 kerkgebouwen. Voor gemeenteleden waarvoor de Wilhelminakerk altijd hun thuis was aanleiding om een herinneringen vast te leggen in een boek.

Eind 2019 is een werkgroep gestart met het verzamelen van historisch materiaal en herinneringen. Eind januari 2021 is het Herinneringsboek Wilhelminakerk Soest verschenen met als titel *“Van huis uit Gereformeerd”*.

Het is een bijzonder en mooi uitgevoerd boekwerk geworden. In woord en beeld wordt de historie van het kerkgebouw beschreven maar vooral van de gemeenschap waarvoor de Wilhelminakerk zo'n centrale plek in hun leven innam. Daarmee is het een heel persoonlijk boek geworden, waarin predikanten, koster, organisatoren, zangers, ouderlingen, werkgroepleden en vele anderen hun ervaringen delen. Daarbij worden natuurlijk ook teleurstellingen uitgesproken. Opvallend is daarbij dat verschillende wellicht in vergetelheid verdwenen activiteiten daarbij een plaatsje hebben gekregen in dit boek, zoals “Het Collectezakken Collectief”, of het Instuifproject voor de Turkse gastarbeiders. Ook de oorlogsjaren krijgen aandacht in dit boekwerk, naast de verschillende perioden die je in bijna 100 jaar als gemeenschap meemaakt.

Met het lezen van dit Herinneringsboek krijgt de lezer een breed beeld van een door de jaren heen zeer actieve gemeenschap, welke afscheid moet nemen van zijn “home”. De Wilhelminakerk en de daarmee al vele jaren verbonden Wijkgebouw De Rank krijgen een nieuwe toekomst binnen de Stichting Willemien.

Het Herinneringsboek is voor € 19,95 te koop. Het boek is te bestellen door een email te sturen aan *wiborip@ziggo.nl*.

René van Hal

Secretaris gezocht!

Het bestuur van de HVS zoekt per direct een nieuwe secretaris om de continuïteit van de vereniging te kunnen waarborgen.

Zoals eerder gemeld gaat Johan van 't Klooster in april na 9 jaar het bestuur verlaten. Zoals u weet kan een vereniging niet zonder een secretaris. Vandaar nogmaals de dringende oproep om u aan te melden als secretaris van HVS.

Ons bestuur bestaat uit een kleine groep vrijwilligers, die ervoor zorgt dat HVS door blijft gaan.

Neemt u voor meer informatie over het takenpakket of overige vragen contact met ons op.

Mail naar info@hvsoest.nl of bel voorzitter Martijn da Costa: 06-

Alvast bedankt!

Bestuur HVS

De leden van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg werken in een aantal werkgroepen om onderzoek te doen en gegevens vast te leggen.

Voor nadere informatie kunt U met de contactpersonen overleggen, te weten:

Genealogie:	Wim Routers - routers@xmsnet.nl
Mondelinge geschiedenis:	Wim de Kam - wpdekam@kpnmail.nl
Commissie ruimtelijke kwaliteit:	Vacant
Evenementencommissie:	Hanneke Roskam - hanneke@roskam.nu
Wergroep Soesterberg:	Henk Schimmel - histversoesterberg@gmail.com
Website en Verdwenen Soest:	René van Hal - halrenevan@xmsnet.nl
Redactie:	Paul Verhoeven, Riky van 't Klooster, Dick van Fulpen Henk van den Boomgaard - redactie@hvsoest.nl
Opmaak:	Linda Kreijns - www.lindaontwerpt.nl
Drukwerk:	Practicum Print Management BV - www.practicum.nl

Contributie per jaar

Voor inwoners van de gemeente Soest is de contributie €23,00. Voor leden buiten Soest is dit hoger omdat het versturen van het kwartaalblad extra kosten met zich meebrengt. Buiten de gemeente: €29,00 - Buitenland: €59,00 - Bedrijfsleden: €40,00 - Betaling contributie op rekeningnummer NL66RABO0359902235. Losse oude nummers verkrijgbaar bij het redactieadres. Leden €2,50. Niet leden €5,00.

Copyright - Historische Vereniging Soest/Soesterberg

Indien niet anders aangegeven komen de afbeeldingen uit de collectie van de HVS en/of uit het Gemeente Archief Soest. Alle rechten voorbehouden. Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg. Redactie en bestuur zijn niet verantwoordelijk voor de inhoud van de aangeboden kopij en beeldmateriaal.

De HVS is een erkende ANBI organisatie

Al 40 jaar is de historische vereniging een actieve club waar we graag nieuwe leden verwelkomen.

Wat bieden wij u als lid aan:

- Elk kwartaal het verenigingsblad "Van Zoys tot Soest"
- Elk jaar wordt een fietstocht en busexcursie georganiseerd
- De Klitsavond, een gezellige avond met een quiz
- Gratis toegang tot Museum Soest
- Lezingen over allerlei onderwerpen
- Werkgroep Soesterberg

Wij beheren de websites www.hvsoest.nl,
www.soestopdekaart.nl en www.verdwenensoest.nl.

Verder geven we boeken uit, werken we met de gemeente samen betreffende monumentenzorg, archiefbeheer en Open Monumentendag.

Voor alle vragen over historisch Soest(erberg):
info@hvsoest.nl.

De contributie is € 23,- per kalenderjaar.

Lid worden?

Stuur een mail met uw naam, adres, postcode en woonplaats, telefoon en emailadres naar: info@hvsoest.nl

Historische Vereniging Soest/Soesterberg

Steenhoffstraat 46

3764 BM Soest

Telefoon: 035-5885399

IBAN: NL66 RABO 0359 9022 35

Secretariaat: info@hvsoest.nl

Soesterbergse Harmonie

Drukwerk verzorgd door:

PRACTICUM PRINT
MANAGEMENT

Het *verleden* verrijkt de *toekomst*